

**DŮLNÍ
KATASTROFA
NA
BŘEZOVÝCH
HORÁCH
31. května 1892**

**Důlní katastrofa
v umění**

(např. almanach „Sirotám
příbramským“)

A

Adámek, Bohumil

* 08.11.1848 Hlinsko (CR)

+ 28.10.1915 Hlinsko (CR)

Č. dramatik a básník.

Dílo: Básnická sbírka „Horské ovzduší“, drama „Heralť“, „Salomena“ (představení k otevření ND v Praze 19.11.1883); příspěvek do almanachu „Sirotám příbramským“ (1892) (PB).
(jd, ka 48)

Aleš, Mikoláš

* 18.11.1852 Mirovice u Písku (PI)

+ 10.07.1913 Praha (A)

Č. malíř, grafik a ilustrátor.

Působení: Ilustrátor časopisu „Paleček“ a „Humoristických listů“.

Umělecká činnost: SVU „Mánes“ (starosta 1887-1896; první starosta spolku).

Dílo: Soubor „Špalíček národních písní a říkadel“; výzdoba foyeru ND v Praze, včetně epického cyklu „Vlast“ (vítěz soutěže 1878) (A), návrh sgrafit pro budovu VŠB v Příbrami (1903; realizováno až na budově soudu 1955) (PB), výzdoba expozice na Světové výstavě v Paříži (1900) (FR); příspěvek do almanachu „Sirotám příbramským“ (1892) (PB).

Díla dle jeho návrhů: Reliéf sv. Jiří na domě v Heřmanově Městci č. p. 290 (CR), sgrafita na budově lékárny „U České koruny“ v Kladně, Čs. armády č. p. 25 (KL), výzdoba vstupné brány pivovaru v Kročehlavech (KL), freska „Hospodářství“ na budově Hospodářské záložny ve Slaném č. p. 518 (KL), sgrafita na domech v Příbrami (PB), nástěnná malba v kostele v Novém Bříství (PE), sgrafita na domech v sgrafita na domech Písku (PI), sgrafita na domě „U červeného srdce“ v Plzni, náměstí Republiky č. p. 235 (PM), sgrafita na budově v Plzni, Solní č. p. 252 (PM), sgrafita na radnici ve Vodňanech (ST), Vodňanech (ST), malby v kostele ve Velké Losenicí (ZR).

Výstavy: Rudolfinum v Praze (1912) (A), Krajinská výstava v Písku (1912) (PI), pavilon SVU „Mánes“ Praha (1922) (A).

Ocenění: Čestný předseda spolku „Škréta“, čestný předseda SVU „Mánes“.

Expozice života a díla: Muzeum v letohrádku Hvězda v Praze (od 1965) (A), městská galerie ve Vodňanech (ST).

Vzdělání: Obecná škola v Miroticích (PI), gymnázium v Písku (PI), Akademie v Praze (od 1869; prof. Trenkwald, Sweerts) (A); studijní cesty po Rakousku (1873) a Itálii (1877).

Poznámka: Pobyt u Alexandra Brandejse na zámečku v Suchdole (1876-1879) (A), a u jeho bratra Julia v Králově Dvoře u Berouna (1878) (BE). Návštěvy v Příbrami své budoucí choti (1877, 1878) (PB). Návštěvy v Obříství (ME) a Všestudech (ME). Malířský pobyt na Okoři (PZ), ve Veltrusech (ME). Pochován na hřbitově v Praze – Vyšehradě (hrob 35) (A).

Rodiče: František Aleš, písař.

Choť: Marie (Marina), roz. Kailová (sňatek 29.04.1879 v Miroticích – PI).

Přátelské vztahy: Alexandr Braniš, statkář; Svatopluk Čech, spisovatel; Augustin Dyk; Vilém Kail

(spolužák); MUDr. Čeněk Rýzner, lékař a archeolog; Bohumil Šimák, lékárník.

(eču, jd, ka 48, ka 73, kbk, kčz, kh, klo, ocd, osh 5/4-5, sme 2, vh)

Arbes, Jakub

* 12.06.1840 Praha - Smíchov (A)

+ 08.04.1914 Praha - Smíchov (A)

Č. spisovatel, novinář a dramaturg.

Působení: Redaktor „Národních listů“ (1868-1877; odpovědný redaktor 1868-1873), dramaturg Prozatímního divadla v Praze (1876-1879) (A), vydavatel satirického časopisu „Šotek“ (1880-1881), redaktor časopisu „Hlas“ a „Politik“.

Dílo: Romaneta „Dábel na skřipci“ (1865), „Elegie o černých očích“ (1865-1867), „Svatý Xaverius“ (1872), „Akrobati“ (1878), „Zborčené harfy tón“ (1885-1886), Lotr Gólo“ (1886), „Duhový bod nad hlavou“ (1889), „Duhokřídla Psyche“ (1891), „Sivooký démon“, „Zázračná madona“ „Ukřížovaná“, „Newtonův mozek“, „Kandidáti existence“, „Etiopská lilie“, romány „Štrajchpuďláci“, „Moderní upíří“, „Mesiáš“, „Anděl míru“, „Český Paganini“, „Záhadné povahy“, „Z duševní dílny básníků“, próza „Plác koruny české neboli Nová persekuce“, příspěvek do almanachu „Sirotám příbramským“ (1892) (PB).

Vzdělání: Reálka na Smíchově (A), technika.

Poznámka: Za novinářskou činnost odsouzen soudem v České Lípě na 15 měsíců vězení (CL). Vězněn v České Lípě (1873-1874) (CL). Pochován na hřbitově Na Malvazinkách v Praze (A).

(čsds, če 24, jd, kbk, kh, ocd, wik)

Auředníček, Otakar

* 27.09.1868 Hrazené Rataje

+ 01.06.1945

+ 01.06.1947 Praha (A) (wik)

Č. právník a železniční úředník; básník a překladatel.

Dílo: Básnické sbírky „Zpívající labuť“, „Královna loutek“, „Nejdokonalejší milenec“, příspěvek do almanachu „Sirotám příbramským“ (1892) (PB).

(wik)

B

Bartoněk, Vojtěch

* 28.03.1859 Praha (A)

+ 25.08.1908 Praha (A)

Č. akademický malíř, restaurátor.

Umělecká činnost: SVU „Mánes“ (1896-1900).

Spolková činnost: Klub za starou Prahu (A).

Dílo: Příspěvek do almanachu „Sirotám příbramským“ (1892) (PB).

Poznámka: Pochován na Olšanských hřbitovech v Praze (6. hřbitov, oddělení 10 c, hrob 32) (A).

(kh)

Baštář, Josef

Č. knihkupec.

Dílo: Vydání spisku B. Tauše „Věrné a úplné vylíčení katastrofy příbramské 31. května 1892“ (červen 1892) (PB).

Poznámka: Žil na Žižkově (A).

Beaufort, Eduard (Edvard)

+ 1941

Č. nakladatel; veřejný činitel.

Spolková činnost: Beseda měšťanská v Praze (člen výboru 1918-1919) (A).

Majetek: Tiskárna v Praze (zakladatel od 1884) (A), slévárna písmen (zakladatel od 1903), vila na Zbraslavi (od 1930).

Mecenáš: Tisk a sazba inzertní části almanachu „Sirotám příbramským“ (1892) (PB).

Poznámka: Žil na Zbraslavi (od 1880) (A).

Benešovský – Veselý, J. J.

Č. spisovatel.

Dílo: Příspěvek do almanachu „Sirotám příbramským“ (1892) (PB).

Bittner, Jiří

* 23.01.1846 Milavče (DO)

+ 06.05.1903 Praha (A)

Č. přední divadelní herec; spisovatel.

Působení a angažmá: Prozatimní divadlo v Praze (od 1866) (A), ND v Praze (člen tzv. „Staré gardy“ zakládajících členů souboru) (A).

Dílo: Příspěvek do almanachu „Sirotám příbramským“ (1892) (PB).

Poznámka: Pochován na Olšanských hřbitovech v Praze (4. hřbitov, oddělení 9, hrob 27) (A).

Choť: Marie Bittnerová, roz. Boubinová, herečka (* 1854).

(ka 48, sg)

Boháč, Emanuel

* 23.03.1867 Tábor (TA)

+ 19.01.1940 Praha (A)

Č. akademický malíř, ilustrátor.

Dílo: Příspěvek do almanachu „Sirotám příbramským“ (1892) (PB).

Vzdělání: AVU Praha (A).

Bosáček, Josef

* 17.02.1857 Příbram (PB)

+ 05.09.1934 Příbram (PB)

Č. akademický malíř, řeholník.

Působení: Chrámový pomocník na Makové u Smolotel (od 1904) (PB).

Dílo: Nástrovní malba v kostele na Makové u Smolotel (PB), oltářní obraz a freskové výplně v kapli sv. Ignáce na Svaté Hoře u Příbrami (1891) (PB), oltářní obraz sv. Barbory v kostele v Lužné u Rakovníka (1892) (RA); příspěvek do almanachu „Sirotám příbramským“ (1892) (PB).

Dílo dle předloh Mikuláše Alše: Sgrafita na domě Praze, Ostrovní ulici (A), na domě řezbáře J. Krejčíka v Praze 7 (1892) (A), na budově chlapecké školy ve Hluboké nad Vltavou (1905) (CB), na „Barcalově“ lékárně, resp. „U České koruny“ na Kladně (1891) (KL), na kostele Nanebevzetí Panny Marie v Pardubicích (1904) (PA), na hotelu „Dvořáček“ v Písku (1899) (PI), na škole v Protivíně (PI), na domě na náměstí v Protivíně (PI), na stavbách architekta Rudolfa Stecha v Plzni (PM), na radnici ve Strakoncích (1903) (ST), na kostele ve Vodňanech (1895-1896) (ST), na Občanské záložně ve Vsetíně (1896) (VS).

Vzdělání: Pekařský tovaryš u pekaře Káše v Příbrami (PB), malířská akademie v Praze (A).

Poznámka: Příslušný do Příbrami (PB). Žil v Příbrami, Dlouhá č. p. 237 (1885) (PB). Na sklonku svého bytí přežíval v nouzi u bratra na Makové u Smolotel (PB). Pochován na hřbitově na Panské louce v Příbrami (oddíl VIII, hrob 590) (PB).

Rodiče: Kašpar Melichar Baltazar Bosáček, krejčí; Marie, roz. Kášová.

Přátelské vztahy: Mikoláš Aleš, malíř.

(osh 7/2, osh 14/6)

Bouška, Sigismund Páter

rodným jménem Ludvík, řeholním jménem Sigismund

* 25.08.1867 Příbram (PB)

+ 29.08.1942 Náchod, nemocnice (NA)

Č. římskokatolický duchovní; básník a překladatel; hudebník, malíř, výtvarník, sběratel japonských dřevorytů, mykolog.

Působení: Řeholník řádu benediktinů, mnich řádového kláštera u sv. Markéty v Břevnově (vstup do řádu 05.10.1887, řeholní slib 11.10.1891) (A), kněz (vysvěcen 17.07.1892), kaplan řádové farnosti v Machově u Police nad Metují (od září 1892) (NA), Polici nad Metují (od 1898) (NA), Broumově (2 x) (NA), Orlové (KA), farář v Bezděkově nad Metují (od 1914) (NA), Počaplech (Dolních Počaplech) u Roudnice (LT).

Umělecká činnost: Katolická moderna.

Dílo: Primice na Svaté Hoře u Příbrami (26.07.1892) (PB); příspěvek do almanachu „Sirotám příbramským“ (1892) (PB), básnická sbírka „Pietas“ (1897), „Legendy“ (1897), „Duše v přírodě“ (1904), próza „Vánoce“ (1903), básnická meditace „Mirjam – Maria“ (1903), vzpomínková kniha povídek „Děti“.

Vzdělání: Reálné gymnázium v Příbrami (mat. 1886) (PB), učitelský ústav v Příbrami (1886, IV. ročník; vystoupil 20.10.1886) (PB), bohosloví na německé univerzitě v Praze (3 roky) (A), bohosloví na české univerzitě v Praze (abs.1891) (A).

Poznámka: Žil v Příbrami, Dlouhá č. p. 626 (PB). Na odpočinku žil ve Rtni (NA). Pochován na benediktinském hřbitově u sv. Lazara, resp. na hřbitově při klášteře u sv. Markéty v Praze – Břevnově (A).

Rodiče: Karel Bouška, naddůlní.

Příbuzný: Hanuš Hackenschmied, překladatel.
Přátelské vztahy: Jindřich Šimon Baar, duchovní a spisovatel (spolužák na bohosloví); Jaroslav Vrchlický, básník; Julius Zeyer, básník.
(ag, cem, kh, osh 10/1, osh 13/6, pbu 135, spb 1)

C

Cajthaml, František

pseudonym V. L. Liberté, František Cajthaml - Liberté
* 30.03.1868 Suchomasty č. p. 81 (BE)
+ 03.05.1936 Bystřany (TP)
+ 04.05.1936 Bystřany (TP)
Č. krejčí; básník; politik, propagátor socialistického hnutí.
Působení: Pracovník nemocenské pojišťovny (úředník).
Politická činnost: Sociálnědemokratická strana.
Dílo: Kniha „Požár v dolech příbramských“ (1931) (PB), „Kronika dějin Suchomast“ (BE).
Ocenění: Památník s uložnou urnou v parku v Suchomastech (slavnostní odhalení 02.05.1937) (BE), pamětní deska na rodném domě v Suchomastech č. p. 81 (odhalena 1968) (BE).
Vzdělání: Vyučený krejčí.
Poznámka: Žil v Suchomastech (v dětství, opět 1889) (BE), v severních Čechách. Vypovězen z Prahy (1889) (A). Vypovězen z Prahy (1889) (A). Návštěva Příbrami (PB).
Rodiče: - Cajthaml, panský ovčák.
(bed, ka 48, psč)

Č

Čapek, Karel Matěj

Matěj Čapek, pseudonym Karel Matěj Čapek – Chod (od 1917)

* 21.02.1860 Domažlice (DO)

+ 03.11.1927 Praha (A)

Č. spisovatel a novinář.

Působení: Redaktor „Našince“ v Olomouci (1884-1888) (OL), „Hlasu národa“ v Praze (1888-1890) (A), „Národní politiky“ v Praze (1890-1900) (A), „Národních listů“ v Praze (od 1900) (A).

Dílo: Prózy „Povídky“ (1884-1890), „Nedělní povídky“ (1890-1897), „Nejzápadnější Slovan“ (1893), povídka „Dar sv. Floriána“ (1902), trologie „Turbína“, (1916), „Vilém Rozkoč“ (1923), „Řešany“ (1927“, próza „Patero novel“, báseň „Óda na Domažlice“ (DO), povídka „Jak panenka na podpatku“, román „Antonín Vondřejc“, hra „Begův samokres“; příspěvek do almanachu „Sirotám příbramským“ (1892) (PB).

Ocenění: Čestný občan města Domažlice (1924) (DO).

Vzdělání: Reálné gymnázium v Domažlicích (mat. 1879) (DO).

Poznámka: Žil v Praze (A). Letní pobyt v České Kubici (DO), v Kolinci (KT); lázeňský pobyt v Karlových Varech (KV), pobyty v Mlázovech (KT). Pochován na hřbitově v Praze – Vinohradech (A).

(cem, čsds, gdo, kbk, kh)

Čech, Svatopluk

* 21.02.1846 Ostředeck (BN)

+ 23.02.1908 Praha (A)

Č. novinář, spisovatel a básník; včelař a holubář.

Působení: Advokátní koncipient ve Slaném (KL) a v Praze (do 1878) (A); redaktor časopisu „Květy“ (spoluzakladatel 1879; redaktor 1879-1899).

Spolková činnost: Včelařský spolek pro Prahu a okolí (A).

Dílo: Báseň „Sirotám příbramským“ (1892) (PB), sbírka „Písně otroka“ (1895); arabesky „Pravý výlet pana Broučka do Měsíce“, „Nový epochální výlet pana Broučka, tentokrát do XV. století“, „Jestřáb kontra Hrdlička“, romány „Kandidát nesmrtnosti“, „Ikaros“.

Majetek: Domek a hospodářství v Obříství (spolumajitel od 1895) (ME), vila v Praze – Troji (A).

Vzdělání: Obecná škola v Litni (BE).

Poznámka: Žil v Bezděkově (1846-1848) (KT), Jezeru (1850-1852) (BN), Litni (1853-1856) (BE), Vraným (KL), Obříství (1895-1903) (ME) a v Praze – Troji, Pod Havránkou č. p. 134 – vila (1903-1908) (A).

Pobyty v Mníšku pod Brdy (PZ); letní pobyt v Tupesích (1881) (UH). Pochován na hřbitově v Praze – Vyšehradě (hrob 116) (A).

Rodiče: František Jaroslav Čech, úředník a národní buditel; Klára.

(bnp, čsds, jd, ka 48, ka 76, kbk, kčz, kh, ms, ocd, osh 5/6, sme 1, vh)

Čermák, Kliment (Klement)

* 1852

+ 1917

Č. učitel; amatérský archeolog a historik, numizmatik, konzervátor; spisovatel.

Spolková činnost: Musejní spolek „Včela“ v Čáslavi (KH).

Dílo: Archeologický výzkum zaniklé komendy německých rytířů v Drobovicích (KH); příspěvek do almanachu „Sirotám příbramským“ (1892) (PB).

(bl 20)

Červinka, Karel

Č. básník a spisovatel.

Dílo: Příspěvek do almanachu „Sirotám příbramským“ (1892) (PB).

D

Dítě, Emanuel

* 22.09.1862

+ 24.07.1944

Č. akademický malíř, tvůrce oltářních obrazů.

Působení: Pedagog Uměleckoprůmyslové školy v Praze (profesor) (A).

Umělecká činnost: SVU „Mánes“ (1898-1900).

Dílo: Obraz v kostele sv. Ignáce v Praze – Novém Městě (A), obraz v kostele sv. Jiljí v Praze – Starém Městě (A), obraz v kostele sv. Jiří v Praze – Hloubětíně (A), oltářní obraz v konventu františkánů ve Slaném (1896) (KL), obraz Nanebevzetí Panny Marie v kostle v Boroticích (PB), oltářní obraz v kapli Matky unie Panny Marie Velehradské na Velehradě (UH); příspěvek do almanachu „Sirotám příbramským“ (1892) (PB).
(kh)

Douba, Josef

* 1866 Divišov (BN)

+ 08.04.1928 Domažlice (DO)

Č. malíř (genrista) a ilustrátor.

Dílo: Příspěvek do almanachu „Sirotám příbramským“ (1892) (PB).

(ka 48)

Durdík, Josef

* 15.10.1837 Hořice (JC)

+ 30.06.1902 Praha - Smíchov (A)

Č. filozof, psycholog, matematik, estetik, kritik, básník, dramatik a překladatel.

Působení: Pedagog UK Praha (profesor) (A).

Dílo: Zakladatel moderní české filozofie; příspěvek do almanachu „Sirotám příbramským“ (1892) (PB).

Poznámka: Pochován na Olšanských hřbitovech v Praze (3. hřbitov, oddělení 8, hrob 39) (A).

Sourozenci: Alois, literát; Pavel, literát; Petr, literát.

(jd, kbk, kčz, kh, sm)

Durdík, Petr Dr.

* 1845

+ 1909

Č. pedagog, spisovatel a překladatel, zejména z řečtiny a ruštiny.

Dílo: Tvůrce prvních teoretických pedagogických učebnic v Čechách; příspěvek v almanachu „Sirotám příbramským“ (1892) (PB).

Sourozenci: Alois, literát; Josef, literát; Pavel, literát.

F

Fetterle (Fetrle), Matěj

* 02.07.1855 Březové Hory (PB)

+ 09.04.1936 Březové Hory (PB)

Č. horník; pisatel pamětí.

Působení: Pracovník horního závodu v Příbrami (důlní tesař na dole Vojtěch 1892) (PB); účastník důlní katastrofy na Březových Horách (31.05.1892) (PB).

Dílo: Autor vzpomínek na březohorské dolování.

Proslulost: Jeho postavu ztvárnil ve svém díle malíř Karel Hojden.

Ocenění: Pochvala a odměna 2 dukáty od ministerstva orby za účast při záchranných pracích během důlní katastrofy na Březových Horách (rozhodnutí 25.12.1892) (PB).

Vzdělání: Obecná škola na Březových Horách (PB).

Poznámka: Žil na Březových Horách, Libušina č. p. 325 (1891-1901) (PB), Březových Horách, Úzká č. p. 147 (1922) (PB), v Příbrami V, č. p. 170 (PB). Účastník návštěvy žactva březohorských měšťanských škol u prezidenta T. G. Masaryka v Lánech (30.05.1933) (RA).

Rodiče: Matěj Fetterle, horní kovář; -, roz. Bajerová.

Choť: Kateřina, roz. Husáková (* 1854). Děti: Hynek (* 1882); Jan, voják (* 1895).

(mbh, osh 6/4-5, osh 6/7, osh 8/9)

Fiala, Oskar

* Praha (A)

Č. učitel; malíř a ilustrátor.

Působení: Učitel obecné školy v Líšnici (1882-1883) (PZ).

Dílo: Příspěvek do almanachu „Sirotám příbramským“ (1892) (PB).

Foerster, Josef Bohuslav Dr.

* 30.12.1859 Praha, Kampa (A)

+ 29.05.1951 Vestec u Staré Boleslavi (PY)

Č. hudební skladatel, pedagog, kritik, spisovatel a malíř.

Působení: Pedagog Státní konzervatoře v Praze (profesor) (A), lektor UK Praha (A).

Spolková činnost: Pěvecká obec československá v Praze (1922) (A).

Dílo: Autor řady oper, symfonií, symfonických básní, houslových koncertů, děl komorních, písní a sborů; sborová skladba „Bílá Hora“; autobiografie „Poutník“, „Poutník v cizině“; příspěvek do almanachu „Sirotám příbramským“ (1892) (PB).

Ocenění: Člen čestného komitétu pro slavnost při 100. výročí úmrtí houslisty Josefa Slavíka v Jincích, Hořovicích a Praze (28.-31.05.1933) (PB, BE, A); národní umělec (1945), čestný člen Svazu českých skladatelů.

Poznámka: Žil a působil v Hamburku (něm.) a Vídni (Rak.). Prázdniny trávil v Bezděkově (KT), Přísku (1897) (PI), Lužanech (PJ), Zbivoze (RO); pobyt ve Švihově (KT), na hradě Valdštejn (SM); letní pobyty ve Vestci (PY).

Rodiče: Josef Foerster, skladatel. Sourozenec: Viktor, malíř.

Choť: Berta Lautererová, pěvkyně.

(jd, ka 76, kbk, kbk 2, ocd, osh 17/5)

G

Gretsch, J.

Č. malíř.

Dílo: Příspěvek do almanachu „Sirotám příbramským“ (1892) (PB).

Guth - Jarkovský, Jiří Stanislav PhDr.

vlastním jménem Jiří Guth; pseudonym Stanislav Jarkovský

* 23.01.1861 Heřmanův Městec (CR) (očd, kbk 2, kbl)

* 24.01.1861 Heřmanův Městec (CR) (ka 76, mea)

+ 08.01.1943 Náchod (NA)

Č. pedagog; spisovatel, etik a estét, znalec pravidel společenského chování, sportovní organizátor a činovník.

Působení: Pedagog reálného gymnázia v Klatovech (profesor 1893-1896) (KT); pracovník kanceláře prezidenta republiky v Praze (ceremoniář) (A).

Spolková činnost: Český výbor pro hry olympijské (zakladatel 1899; založení výboru 18.05.1899, předseda 1922), KČT (1909, předseda ÚV 1916).

Dílo: Příspěvek do almanachu „Sirotám příbramským“ (1892) (PB).

Poznámka: Pochován na Olšanských hřbitovech v Praze (6. hřbitov, oddělení 7 c, hrob 20) (A). (ka 48, ka 76, kbk 2, kbl, mea, metu, očd)

H

Havlík, Josef

+ 06.01.1912 (62 roky)

Č. spisovatel.

Působení: Pracovník (ředitel).

Dílo: Próza „Povídky a humoresky“; příspěvek do almanachu „Sirotám příbramským“ (1892) (PB).

(bl 20)

Herites, František

* 27.02.1851 Vodňany (ST)

+ 19.01.1929 Praha (A)

Č. lékárník; spisovatel a novinář.

Působení: Lékařský praktikant ve Štýrském Hradci, Rožnově, Netolicích (PT) a Praze (A), lékárník ve Vodňanech (od 1883) (ST).

Dílo: Knihy „Maloměstské humoresky“ (A), „Z méhoi herbáře“, „Jan Příbyl“, „Bůh v lidu“, „Kfemen a hlína“, „Měšťanská šlechta“; příspěvek do almanachu „Sirotám příbramským“ (1892) (PB).

Vzdělání: Gymnázium v Písku (PI), farmacie v Praze (A), farmacie ve Štýrském Hradci.

Poznámka: Pochován na starém hřbitově ve Vodňanech (pohřeb 24.01.1929) (ST).

Přátelské vztahy: Otakar Mokry, básník; Julius Zeyer, básník.

(čsds, jd, ka 76, kh, osh 1/6, vy 89/2)

Herrmann (Hermann), Ignát

* 12.08.1854 Horní Mlýn u Chotěboře (HB)

+ 08.07.1935 Řevnice u Prahy (PZ)

Č. spisovatel a novinář.

Působení: Redaktor „Národních listů“.

Dílo: Soubor „Před padesáti lety“, povídka „U snědeného krámu“; příspěvek do almanachu „Sirotám příbramským“ (redaktor 1892) (PB).

Expozice života a díla: Městské muzeum v Chotěboři (HB).

Poznámka: Žil v Horním mlýnu u Chotěboře (HB), v Řevnicích u Prahy (PZ). Letní pobyt v Plané nad Lužnicí (TA). Často navštěvoval i město Příbram (PB).

Pochován na hřbitově v Řevnicích u Prahy (PZ).

Příbuzný: Jan František Hostivít Pospíšil, nakladatel.

(čsds, če 24, jd, kbk, kh, očd, vm 2)

Heřman, Jan

Č. malíř.

Dílo: Boční oltářní obraz v kostele Povýšení sv. Kříže na Olšanech (kol 1880) (A), oltářní obraz v kostele sv. Jana a Pavla v Praze – Třebonicích (1890) (A), restaurování gotických maleb v kostele sv. Gotharda ve Slaném (KL), hlavní oltářní obraz v kostele Nanebevzetí Panny Marie v Panošim Újezdě (1891) (RA); příspěvek do almanachu „Sirotám příbramským“ (1892) (PB).

Hetteš, Josef Ferdinand

Ferdinand Hetteš

* 12.01.1846 Jičíněves (JC)

+ 28.12.1927 Praha (A)

Č. malíř a ilustrátor.

Dílo: Příspěvek do almanachu „Sirotám příbramským“ (1892) (PB).

(kh)

Heyduk, Adolf Dr.

* 06.06.1835 Předhradí (dříve Rychmburk) u Skutče (CR) (cem)

* 07.06.1835 Předhradí (dříve Rychmburk) u Skutče (CR) (čsds, kh, vy 90/2)

+ 06.02.1923 Písek (PI)

Č. pedagog; básník, spisovatel a překladatel.

Působení: Pedagog kreslení na reálce v Písku (profesor 1860-1876, od 1877) (PI), české vyšší školy dívčí v Písku (spoluzakladatel) (PI), reálného gymnázia v Praze (1876-1877) (A).

Dílo: Sbírka „Zpěvy pošumavského dudáka“, „Cigánské melodie“, „Cymbál a housle“; příspěvek do almanachu „Sirotám příbramským“ (1892) (PB).

Ocenění: Školní rada.

Vzdělání: Reálka v Praze (A).

Poznámka: Žil v Písku (od 1877) (PI). Letní pobyt v České Kubici (DO), Lovčicích (KT), Plané nad Lužnicí (TA); pobyty u architekta Hlávky na zámku v Lužanech (PJ), na Špičáku (KT); léčení v lázních Letiny (PJ). Návštěvy na Slovensku (1854, 1879) (SR). Pochován na vyšehradském hřbitově v Praze (hrob 86) (A) / Pochován na hřbitově v Písku (PI) (cem). Rodný dům vyhořel (31.05.1934).

Sourozenec: Josef, sládek.

Choť: Emilie, roz. Reinerová.

Přátelské vztahy: Antonín Dvořák, hudební skladatel.

(cem, čsds, jd, ka 48, ka 73, kh, ocd, sm, vh, vy 90/2)

Hilšer, Th.

Č. malíř.

Dílo: Příspěvek do almanachu „Sirotám příbramským“ (1892) (PB).

Hladík, Václav (Vácslav)

* 1868 Praha (A)

+ 21.02.1913 Praha (A)

Č. spisovatel.

Dílo: Příspěvek do almanachu „Sirotám příbramským“ (1892) (PB).

Poznámka: Pochován na Olšanských hřbitovech v Praze (9. hřbitov, oddělení 3 a, hrob 25) (A).

(ka 48, kh)

Holárek, E.

Č. malíř.

Dílo: Příspěvek do almanachu „Sirotám příbramským“ (1892) (PB).

Holzer, R.

Č. malíř.

Dílo: Příspěvek do almanachu „Sirotám příbramským“ (1892) (PB).

Horský, Otokar

Č. spisovatel.

Dílo: Příspěvek do almanachu „Sirotám příbramským“ (1892) (PB).

Hostinský, Otakar PhDr.

* 02.01.1847 Martiněves u Budyně nad Ohří (LT)

+ 19.01.1910 Praha (A)

Č. filozof, estetik, hudební vědec, teoretik umění, hudební, výtvarný a literární kritik.

Působení: Učitel Vyššího dívčího učiliště v Praze (A),

pedagog estetiky, dějin hudby a výtvarného umění na univerzitě v Praze (od 1877, mimořádný profesor od 1883, řádný profesor od 1892) (A); hlavní redaktor „Ottova slovníku naučného“ (po 1888).

Dílo: Zakladatel novodobé české teorie umění a estetiky; spis „Bedřich Smetana a jeho boj o moderní českou hudbu“; příspěvek do almanachu „Sirotám příbramským“ (1892) (PB).

Spolková činnost: Hudební matice (zapisovatel výboru 1872-1873).

Vzdělání: PrávF české univerzity v Praze (nedokončil) (A), FF univerzity v Praze (A), studium estetiky v Mnichově (Něm.).

Poznámka: Pochován na Olšanských hřbitovech v Praze (4. hřbitov, oddělení 1, hrob 30) (A).

(čsds, da, eču, jd, kbk, kcz, kh, ocd, sm)

Hraše, Jan Karel

* 02.04.1840 Rataje 42, mlýn (TA)

+ 06.05.1907 Náchod (NA)

Č. etnograf a archeolog, sběratel.

Veřejná činnost: Muzeum v Náchodě (iniciátor založení 1879) (NA).

Dílo: Publikace „Zemské stezky, strážnice a brány v Čechách“ (1885); příspěvek do almanachu „Sirotám příbramským“ (1892) (PB).

Mecenáš: Dar sbírek muzeu v Náchodě (NA).

(vy 91/1)

Hruška, Jaroslav MUDr.

pseudonym H. Uden, J. Hruška - Uden

* 05.10.1847 Solnice (RK)

+ 09.06.1930 Kladno (KL)

Č. lékař; básník a dramatik; veřejný činovník.

Působení: Lékař Bratrské hornické pokladny Pražské železářské společnosti v Kladně (KL).

Veřejná činnost: Starosta Kladna (1889-1895 a 1898-1918) (KL), okresní starosta v Kladně (od 1899) (KL).

Dílo: Divadelní hra „Znak“ (premiéra 11.05.1912 v Kladně – KL), básnické sbírky „Sedmero skutků milosrdenství“, „Znělky purkmistrovské“; příspěvky do „Nedělních listů“, „Hlasu národa“, příspěvek do almanachu „Sirotám příbramským“ (1892) (PB).

Mecenáš: Dar 50 zl. ve prospěch pozůstalých po obětech důlní katastrofy na Březových Horách (1892) (PB).

Vzdělání: LF v Praze (abs. 1872) (KL).

(klo)

Hynek, Alois

* 1842

+ 1909

Č. nakladatel a knihkupec.

Působení: Pracovník knihkupectví Z. Besingera v Praze (A).

Majetek: Nakladatelství a knihkupectví v Praze, Betlémské nám. č. p. 8 (od 1869) (A), nakladatelství a knihkupectví v Praze, Celetné č. p. 11 – „U černého orla“ (zakladatel 1870; vyhoření závodu 1891) (A), tiskárna ve Slaném (spolumajitel od 1881) (KL).

Dílo nakladatelství: Vydávání edice „Bibliotéka románů“ (1881), „Česká bibliotéka rodinná“ (1881-1890), „Dětská bibliotéka“ (1881-1898), „Hynkova knihovna mládeže“ (1882-1883), vydávání časopisů „Slavia – Románové listy“ (1875-1878), „Zábavné listy“ (1879-1895), vydání brožury „Stříbrné doly

příbramské v plamenech“ (červen 1892) (PB).
Mecenáš: Dar 50 zl. ve prospěch pozůstalých po důlní katastrofě na Březových Horách (1892) (PB).
Vzdělání: Vyučení u knihkupce Zlatohlávka v Praze (A).
Příbuzný: Arnošt Hynek, knihkupec (bratranec).

Ch

Chalupecký, Jan

* 12.05.1862 Březové Hory (PB)
+ 10.08.1919 Březové Hory (PB)
Č. horník, horní písař, horní dozorce; hornický spisovatel, povídkář.
Působení: Pracovník horního závodu v Příbrami (důlní, naddůlní) (PB).
Dílo: Knihy „Ve věčných tmách“, „Pod Svatou Horou“.
Vzdělání: Reálné gymnázium v Příbrami (PB), učitelský ústav v Příbrami (1877-1879; vyst. 1879) (PB), horní škola v Příbrami (PB).
Poznámka: Příslušný na Březové Hory (domovský list 12.07.1879, 13.12.1892) (PB). Žil v Příbrami, náměstí č. p. 99 (1879-1880) (PB), Příbrami, Plzeňská č. p. 76 (1885) (PB), Příbrami, Mariánské údolí č. p. 206, resp. Příbrami II, Mariánské údolí č. p. 128 (1886, 1888, 1893; přečíslování 1890) (PB), na Březových Horách, U dolu Anna č. p. 25 (od 1907) (PB), Březových Horách, důl Marie č. p. 155 (PB). Pochován na hřbitově na Březových Horách (PB).
Rodiče: Chalupecký, kartáčník; Marie.
Choť: Anna, roz. Pilousková (* 1866; sňatek 09.01.1888 v Příbrami - PB). Děti: Eduard (* 1889, + 1889); Olga (* 1890); Jan, římskokatolický duchovní a literát (* 1892).
Poručník: Ferdinand Červinka, erární sítař.
(mbh, pbu 86, puu, sop, spb 1)

J

Jakeš, Alexandr

* 1872

+ 1903

Č. malíř.

Dílo: Obraz na hlavním oltáři v kostele sv. Vojtěcha na Březových Horách (1889; 200 zl.) (PB); příspěvek do almanachu „Sirotám příbramským“ (1892) (PB).

Jakubec, Josef

* 03.08.1858 Lhota Hlásná u Jičína (Hlásná Lhota) (JC)

+ 1889 Jičín (JC)

Č. úředník; spisovatel a básník.

Dílo: Ukázka díla v almanachu „Sirotám příbramským“ (1892) (PB).

(ka 48, sm)

Jandač, Petr

Č. publicista.

Dílo: Příspěvek do almanachu „Sirotám příbramským“ (1892) (PB).

Jansa, Václav

* 1850 (www.pis.cz)

* 21.10.1859 Německé Zlatníky

+ 29.06.1913 Černošice u Prahy (PZ)

Č. malíř (krajinař), pedagog.

Působení: Pedagog (profesor).

Dílo: Spolupracovník L. Marolda na jeho „Panoramatu bitvy u Lipan“; příspěvek do almanachu „Sirotám příbramským“ (1892) (PB).

Expozice díla: Městská galerie v Písku (PI).

Poznámka: Pobyť v Postřekově (DO), Plzni (PM).

Malířský pobyt v Jílovém u Prahy (PZ). Pochován na Olšanských hřbitovech v Praze (1. obecní hřbitov, oddělení 2, hrob 15) (A).

(kh)

Jaroš, Gustav

* 1867

+ 1948

Č. básník, spisovatel.

Dílo: Příspěvek do almanachu „Sirotám příbramským“ (1892) (PB).

Poznámka: Pochován na hřbitově Na Malvazinkách v Praze (A).

(cem)

Jedlička, V.

Č. malíř.

Dílo: Příspěvek do almanachu „Sirotám příbramským“ (1892) (PB).

Jehlička, Petr

Č. spisovatel.

Dílo: Příspěvek do almanachu „Sirotám příbramským“ (1892) (PB).

Jelínek, Eduard (Edvard)

* 06.06.1855 Praha (A)

+ 15.03.1897 Praha (A)

Č. spisovatel, cestopisec, autor historických povídek, panslavista, propagátor polské vzájemnosti.

Dílo: Příspěvek do almanachu „Sirotám příbramským“ (1892) (PB).

Poznámka: Pochován na hřbitově v Praze – Vyšehradě (hrob 83) (A).

(kh, vh)

Jenewein, Felix

* 04.08.1857 Kutná Hora č. p. 23 (KH)

+ 02.01.1905 Brno (BM)

+ 03.01.1905 Brno (BM) (kčz)

Č. malíř a kreslíř.

Působení: Pedagog Umělecko-průmyslové školy v Praze (1890-1902) (A), kreslení na technice v Brně (profesor) (BM).

Dílo: Výzdoba expozice na Světové výstavě v Paříži (1900) (FR), monumentální fresky pro kostel v Ottakringu (Rak.); příspěvek do almanachu „Sirotám příbramským“ (1892) (PB).

Vzdělání: Akademie v Praze (prof. Swerts) (A), Akademie ve Vídni (Rak.).

Poznámka: Žil a působil ve Vídni (Rak.). Pochován na městském hřbitově u kostela Všechny svatých v Kutné Hoře (KH).

(eču, kčz, kh)

Jesenská, Růžena

pseudonym Eva z Hluboké

* 17.06.1863 Praha – Smíchov (A)

+ 14.07.1940 Praha - Malá Strana (A)

Č. učitelka; básnířka.

Dílo: Příspěvek do almanachu „Sirotám příbramským“ (1892) (PB).

(ka 48, kh)

Jirásek, Alois

* 23.08.1851 Hronov (NA)

+ 12.03.1930 Praha (A)

Č. středoškolský pedagog; spisovatel, dramatik a historik.

Působení: Pedagog piaristického gymnázia v Litomyšli (profesor 1874-1888) (SY); redaktor časopisu „Zvon“.

Politická činnost: Signatář „Manifestu českých spisovatelů“ (květen 1917); senátor za národně demokratickou stranu.

Dílo: Historická povídka „Skaláci“ (1875), „Povídka z hor“ (1878), próza „Filosofská historie“ (1878), novela „Na dvoře vévodském“ (1881), novela „Poklad“ (1885), dobrodružný román „V cizích službách“ (1885), próza „Maryla“ (1887), novela „Skály“ (1887), románová kronika „F. L. Věk“ (1890-1907), historický román „Mezi proudy“ (1891), divadelní hra „Vojnarka“ (1891), historický román „Proti všem“ (1894), divadelní hra „Otec“ (1895), románová kronika „U nás“ (1897-1904), historická hra „Emigrant“ (1898), historický román „Bratrstvo“ (1900-1909), historická hra „Jan Žižka“ (1903), historická hra „Jan Roháč“ (1904), próza „Balada z rokoka“ (1905), báňka „Lucerna“ (premiéra 17.11.1905 v ND v Praze – A), historická hra „Jan Hus“ (1911), historický román „Temno“ (1915), historický román „Husitský král“ (1920-1930; nedokončeno), povídka „Z bouřlivých dob“, „Rozmanitá próza“, román „Psohlavci“, „Staré pověsti české“; příspěvek do almanachu „Sirotám příbramským“ (1892) (PB).

Ocenění: Čestný občan Březových Hor (1918) (PB), Dobříše (16.10.1918) (PB); čestný člen Besedy

měšťanské v Praze (1918) (A).
Expozice života a díla: Muzeum v letohrádku Hvězda v Praze (A).
Vzdělání: Nižší piaristické gymnázium v Broumově (NA), gymnázium v Hradci Králové (HK), univerzita v Praze (A).
Poznámka: Žil v Litomyšli č. p. 111 (SY), Litomyšli č. p. 25 (SY), Litomyšli č. p. 112 (SY) (1874-1888), v Praze (od 1888) (A). Lázeňský pobyt v Jáchymově (1924) (KV), Letinách (PJ); pobyt v Peci pod Čerchovem (DO), Postřekově (1876, 1882) (DO), Trhanově (1876, 1882) (DO). Na penzi (od 1909). Pochován na hřbitově v Hronově (NA).
Rodiče: Jirásek, tkadlec a pekař.
Choť: -, roz. Podhajská (sňatek srpen 1879). Děti: Božena, provd. Jelínková, malířka; Marie; Ludmila (* 1888).
Příbuzný: Jiří Prágr (pravnuček).
Přátelské vztahy: Mikoláš Aleš, malíř; Zikmund Winter, spisovatel; Karel Václav Rais, spisovatel. (čsds, jd, ka 76, kbk, kh, očd, sm, wik)

K

Kadraba, E.

Č. malíř.
Dílo: Příspěvek do almanachu „Sirotám přibramským“ (1892) (PB).

Klásterský, Antonín

pseudonym Petr Jasmín
* 25.09.1866 Mirovice (PI)
+ 03.10.1938 Praha (A)
Č. úředník; pedagog; básník a překladatel.
Působení: Úředník ministerstva školství (odborový přednosta) (A).
Dílo: Příspěvek do almanachu „Sirotám přibramským“ (redaktor 1892) (PB).
Poznámka: V mládí žil v Osově (BE). Letní pobyt v České Kubici (DO), Hadrovci (DO), Havlovicích (DO), Chudenicích (KT), Dobříši (PB), v hájovně v Hůrkách u Putimi (1910-1922) (PI). Pochován na Slavíně na hřbitově v Praze – Vyšehradě (hrob 56-17) (A).
Přátelské vztahy: František Xaver Svoboda, spisovatel; Václav Beneš Třebízský, duchovní a spisovatel. (čsds, gdo, ka 73, ka 76, kh, osh 14/1, osh 16/2, sm, vh)

Klose, Antonín

* 1861 Zbiroh (RO)
Č. básník.
Dílo: Příspěvek do almanachu „Sirotám přibramským“ (1892) (PB).

Klouček, Celda (Celestýn)

* 06.12.1855 Senomaty (RA)
+ 14.10.1935 Praha (A)
Č. secesní sochař, štukatér, keramik, dekoratér; paleontolog (amatér).
Působení: Pedagog Umělecko-průmyslové školy v Praze (profesor 1896-1902) (A).
Dílo: Ornametální výzdoba pomníku sv. Václava v Praze, Václavské nám. (A), štuková výzdoba Strakovy akademie v Praze (A), vázy v Seminářské zahradě v Praze (A), vnitřní výzdoba novorenesanční budovy Západočeského muzea v Plzni, Kopeckého sady č. p. 357 (stavba 1893-1902) (PM); příspěvek do almanachu „Sirotám přibramským“ (1892) (PB).
Ocenění: Rytíř Železné koruny umění.
Poznámka: Pochován na hřbitově v Praze – Malvazinkách (A). (cem, eču, kh)

Klusáček, Karel Ladislav

* 25.10.1865
+ 21.02.1929
Č. akademický malíř, ilustrátor.
Umělecká činnost: SVU „Mánes“ (1896-1900; předseda 1899-1900).
Dílo: Obrazy na novém zámku v Hořovicích (BE), návrh výzdoby novorenesančního domu rodiny Mickovy v Týnci nad Sázavou (BN), návrh maleb na oknech pro kostel Narození Panny Marie v Klatovech (KT); spolutvůrce sgrafit dle předloh Mikoláše Alše v Plzni (PM) a ve Vodňanech (ST); příspěvek do almanachu „Sirotám přibramským“ (1892) (PB).

Kolár, Josef Jiří

vlastním jménem Kolář; pseudonym Medardus
* 09.02.1812 Praha (A)
+ 31.01.1896 Praha - Nové Město (A)
Č. herec, režisér a překladatel, spisovatel a dramatik.
Působení a angažmá: Český soubor Stavovského divadla v Praze (A), Prozatímní divadlo v Praze (A), ND v Praze (A).
Dílo: Tragédie „Pražský žid“, „Královna Barbora“; příspěvek do almanachu „Sirotám příbramským“ (1892) (PB).
Poznámka: Pochován na Olšanských hřbitovech v Praze (4. hřbitov, oddělení 9, hrob 38 a) (A).
(bl 20, čsds, jd, ka 76, kad, kbk, kčz, kh, očd)

Kolář, Josef

Č. básník.
Dílo: Příspěvek do almanachu „Sirotám příbramským“ (1892) (PB).

Konrád, Josef

Č. spisovatel.
Dílo: Příspěvek do almanachu „Sirotám příbramským“ (1892) (PB).

Koula, Jan

* 07.02.1855 Český Brod (KO) (ečú)
* 09.02.1855 Český Brod (KO) (kh)
+ 18.05.1919 Praha - Bubeneč (A)
Č. architekt, malíř a kreslíř, folklorista.
Dílo: Projekt sokolovny v Českém Brodě (1884) (KO), projekt expozice na Světové výstavě v Paříži (spoluautor 1900) (FR); příspěvek do almanachu „Sirotám příbramským“ (1892) (PB).
(ečú, kh)

Krajíček, J. D.

Č. malíř.
Dílo: Příspěvek do almanachu „Sirotám příbramským“ (1892) (PB).

Krejča, Josef Václav

pseudonym Vlaslav Libenský
* 1869 Černovice u Tábora, Svatavská č. p. 66 (PE)
+ (30 let)
Č. spisovatel a překladatel.
Dílo: Příspěvek do almanachu „Sirotám příbramským“ (1892) (PB).
Vzdělání: Gymnázium v Pelhřimově (PE).
Poznámka: Žil v Praze (A). Pochován na novém hřbitově v Černovicích u Tábora (PE).

Krejčík, Karel

* 31.01.1857
+ 04.01.1901 Praha (A)
Č. malíř (karikaturista a ilustrátor).
Působení: Ilustrátor „Humoristických listů“.
Dílo: Příspěvek do almanachu „Sirotám příbramským“ (1892) (PB).
(ka 76)

Krisan, A.

Č. malíř.
Dílo: Příspěvek do almanachu „Sirotám příbramským“ (1892) (PB).

Kronbauer, Rudolf Jaroslav

* 16.06.1864 Lichoceves (PZ)
+ 25.03.1915 Praha (A)
Č. spisovatel, novinář.
Dílo: Novinářské články o důlní katastrofě na Březových Horách (1892) (PB), příspěvek do almanachu „Sirotám příbramským“ (1892) (PB).
Poznámka: Pochován na Olšanských hřbitovech v Praze (6. hřbitov, oddělení 16, hrob 75) (A).
Děti: Jarmila, herečka (* 1893).
(kh)

Kubelka, Josef

Č. básník a spisovatel.
Dílo: Příspěvek v almanachu „Sirotám příbramským“ (1892) (PB).

Kuchař, Josef

Č. spisovatel.
Dílo: Příspěvek do almanachu „Sirotám příbramským“ (1892) (PB).

Kvapil, František

* 1855
+ 19.10.1925 Praha - Královské Vinohrady (A)
Č. historik, básník, překladatel a literární historik.
Dílo: Příspěvek do almanachu „Sirotám příbramským“ (1892) (PB).
Poznámka: Pochován na Olšanských hřbitovech v Praze (1. obecní hřbitov, oddělení 8, hrob 49) (A).
(jd, kh)

Kvapil, Jaroslav Dr. h. c.

* 25.09.1868 Chudenice (KT)
+ 10.01.1950 Praha (A)
Č. básník, dramatik, divadelník a libretista.
Působení a angažmá: Divadlo Uranie v Praze (otevřeno 1898; režisér) (A), ND v Praze (dramaturg a režisér činohry, vrchní režisér od 1908, šéf činohry 1911-1918) (A), divadlo Na Vinohradech v Praze (šéf činohry od 1921) (A).
Dílo: Libreto k opeře A. Dvořáka „Rusalka“, pohádková hra „princezna Pampeliška“ (premiéra 02.10.1897 v ND v Praze – A), režie báčorky A. Jiráka „Lucerna“ (premiéra 17.11.1905 v ND v Praze – A); kniha pamětí „O čem vím“; příspěvek do sborníku „Sirotám příbramským“ ve prospěch pozůstalých po oběti důlní katastrofy na Březových Horách (iniciátor vydání a redaktor červenec 1892) (PB).
Ocenění: Národní umělec (1945); Řád T. G. Masaryka II. třídy in memoriam (1998).
Vzdělání: Gymnázium v Klatovech (1878-1879) (KT), reálné gymnázium v Plzni (1879-1880) (PM).
Poznámka: Žil v Praze (A). Letní pobyt v České Kubici (DO), Plané nad Lužnicí (TA), pobyty v Pteníně (PJ), Švihově (KT); lázeňský pobyt v Mariánských Lázních (CH). Pochován v Chudenicích (KT).
Rodiče: MUDr. Kvapil, lékař; Anna, roz. Bášlová, hudebnice.
Choť: Hana Kvapilová, herečka (* 1860).
(čsds, ka 73, kbk, kbk 2, kh, očd, osh 17/5)

L

Ladecký, Jan

Č. spisovatel.

Dílo: Příspěvek v almanachu „Sirotám příbramským“ (1892) (PB).

Leger, Karel

* 21.09.1859 Kolín (KO)

+ 05.04.1934 Kolín (KO)

Č. statkář; spisovatel, satirik a básník.

Dílo: Příspěvek do almanachu „Sirotám příbramským“ (1892) (PB).

Vzdělání: Gymnázium v Klatovech (1869-1872) (KT).
(jd, kh, sm)

Leminger, Jindřich

Č. básník.

Dílo: Příspěvek do almanachu „Sirotám příbramským“ (1892) (PB).

Lerch, Lev

* 1856 Smíchov (A)

+ 06.05.1892

Č. malíř.

Dílo: Příspěvek v almanachu „Sirotám příbramským“ (1892; posmrtně) (PB).

Vzdělání: Akademie v Praze (A) a Mnichově (Něm.).

Poznámka: Studijní pobyty ve Francii a Itálii. Návštěva Alžírsko (1888). Zemřel na selhání srdce.

Rodiče: Dr. Josef Lerch, lékárník a chemik.

Liebscher, Adolf

* 11.03.1857 Praha (A)

+ 11.06.1919 Potštejn (Potštýn) nad Orlicí (RK)

Č. akademický malíř a ilustrátor.

Dílo: Výzdoba spojovací chodby ND v Praze (vítěz soutěže 1878) (A), obrazy v zasedací síni radnice v Kladně, nám. Revoluce č. p. 16 (KL), nástropní malby v kostele ve Zlonicích (1909-1913) (A), cyklus fresek v kostele Nanebevzetí Panny Marie ve Zlonicích (KL), obrazy v radnici v Kolíně č. p. 78 (KO), alegorické obrazy na budově Občanské záložny v Písku (PI), malby v záložně v Písku (PI), obraz Krista v kostele v Klecanech (PY), malby v kostele sv. Václava v Líšné (RO), opona Zemského divadla v Lublanu (YU); příspěvek do almanachu „Sirotám příbramským“ (1892) (PB).

Poznámka: Letní pobyt v České Kubici (DO). Pochován na hřbitově v Praze – Vyšehradě (hrob 104) (A).

Vzdělání: Umělecko-průmyslová škola ve Vídni (Rak.).

Sourozenec: Karel, malíř.

(kh, klo, vh)

Liebscher, Karel

* 23.02.1851 Praha (A) (ka 76, klo)

* 24.02.1851 Praha (A) (kh)

+ 20.04.1906 Praha (A) (ka 76, klo)

+ 21.04.1906 Praha (A) (kh)

Č. malíř (krajinář) ilustrátor.

Dílo: Soubor maleb českých hradů a zámků, obraz ve Vlašském dvoře v Kutné Hoře (KH), kolekce obrazů s motivy Kladna a okolí (kol 1880) (KL); příspěvek do almanachu „Sirotám příbramským“ (1892) (PB).

Expozice díla: Městská galerie v Písku (PI).

Vzdělání: Malířská škola prof. Lichtenfelsa ve Vídni (Rak.).

Poznámka: Letní pobyt v České Kubici v penzionu „Krásnohorská“ (DO). Malířský pobyt v Jílovém u Prahy (PZ). Pochován na Olšanských hřbitovech v Praze (6. hřbitov, oddělení 3, hrob 213) (A).

Sourozenec: Adolf, malíř.

(ka 76, kh, klo)

Ludvík, Emil

Č. spisovatel.

Dílo: Příspěvek do almanachu „Sirotám příbramským“ (1892) (PB).

M

Mádl, Karel B.

* 15.08.1859 Nový Bydžov (HK)
+ 20.11.1932 Potštejn (RK)
Č. pedagog, dějepisec, historik a kritik výtvarného umění.
Dílo: Příspěvek do almanachu „Sirotám příbramským“ (1892) (PB).
Poznámka: Letní pobyt v Plané nad Lužnicí (TA).
(eču, kh)

Machar, Josef Svatopluk Dr., plk.

* 29.02.1864 Kolín (KO)
+ 17.03.1942 Praha (A)
Č. důstojník a politik; básník, spisovatel a novinář.
Působení: Důstojník čs. armády (generální inspektor 1921-1922).
Spolková činnost: Svaz skautů RČS (starosta 1921).
Dílo: Sbírký básní „Confiteor“ (1887) „Kručky dějin“ (1926), „Kam to spějeme?“ (1926), vzpomínkové knihy „Oni a já“ (1927), „Zapomínání a zapomenutí“ (1929), „Při sklence vína“ (1929); příspěvek do almanachu „Sirotám příbramským“ (1892) (PB).
Poznámka: Žil ve Vídni (1889-1918) (Rak.). Za světové války několik měsíců vězněn pro protirakouské postoje. Pobyt v Brandýse nad Labem – Staré Boleslavi (PY), Čelákovících (PY). Návštěvy rodiny Drtinovy v Hněvšíně (PB).
(bso, kbk, kbk 2, kh, ocd, sm)

Makš, A, F.

Č. spisovatel.
Dílo: Příspěvek do almanachu „Sirotám příbramským“ (1892) (PB).

Mašek, Karel

pseudonym Fa Presto
* 29.12.1867 Praha (A)
+ 13.10.1922 Praha (A)
Č. magistrátní úředník; básník, spisovatel a dramatik.
Dílo: Příspěvek do almanachu „Sirotám příbramským“ (1892) (PB).
(kh)

Menčík, Ferdinand

* 1853 Vitiněves (JC)
+ 1916 Vídeň (Rak.)
Č. historik, editor; spisovatel.
Působení: Pracovník dvorní knihovny ve Vídni (kustod) (Rak.); lektor univerzity ve Vídni (Rak.).
Dílo: Zpracování dějin Jičína (JC); příspěvek do almanachu „Sirotám příbramským“ (1892) (PB).
Vzdělání: Gymnázium v Jičíně (mat. 1872) (JC).

Miksch, Gustav

Č. malíř, restaurátor.
Dílo: Obnova fresek konventu františkánů v Plzni (1900-1903) (PM); příspěvek do almanachu „Sirotám příbramským“ (1892) (PB).

Miřiovský, Emanuel

* 1846 Jindřichův Hradec (JH)
+ 1911
Č. pedagog; básník a literární kritik.

Působení: Pedagog (profesor).
Dílo: Příspěvek do almanachu „Sirotám příbramským“ (1892) (PB).
Vzdělání: Gymnázium v Jindřichově Hradci (JH).
Poznámka: Pobyt v Táboře (TA).

Mokrý, Otakar (Otokar)

pseudonym Otakar Halina
* 25.05.1854 České Budějovice (CB)
+ 01.01.1899 Vodňany (ST)
Č. právník; prozaik a básník.
Působení: Notář ve Vodňanech (ST).
Politická činnost: Poslanec zemského sněmu (do 1891).
Dílo: Sbírký „Na Dívčím kamení“, „Jasem a šerem“; příspěvek do almanachu „Sirotám příbramským“ (1892) (PB).
Poznámka: Návštěvy v Písku (PI). Pochován na starém hřbitově ve Vodňanech (ST).
Rodiče: Antonín Mokrý. Sourozenec: Teodor, lesnický odborník.
Děti: Marie, provd. Hoffmannová, později Nedbalová.
Přátelské vztahy: Julius Zeyer, básník; František Herites, spisovatel.
(čsds, kčz, kh, vy 84/4)

Moudrá, Pavla

provd. Mucková, po té Mrhová, pseudonym Olga Příbylová
* 26.01.1861 Praha (A)
+ 10.09.1940 Praha (A)
Č. spisovatelka, publicistka a překladatelka.
Působení: Vydavatelka časopisu „Laďa“ (zakladatelka).
Dílo: Zakladatelka etického hnutí v Čechách; příspěvek do almanachu „Sirotám příbramským“ (1892) (PB).
Poznámka: Návštěvy rodiny Drtinovi v Hněvšíně (PB).
Pochována na Olšanských hřbitovech v Praze (5. hřbitov, oddělení 18, hrob 161) (A).
Choť: P. Albieri, spisovatel.
(bnp, ka 76, kh)

Mrkvička, Jan (Ivan) V.

* 23.04.1856 Vidim u Dubé (ME)
+ 16.05.1938 Praha (A)
Č. malíř.
Působení: Pedagog bulharské AVU v Sofii (ředitel) (BG).
Dílo: Malby ve chrámu Alexandra Něvského v Sofii (BG); příspěvek do almanachu „Sirotám příbramským“ (1892) (PB).
(ka 48, kh)

Mužík, August (Augustin) Eugen

* 15.05.1859 Nový Hradec Králové (HK)
+ 31.03.1925 Praha (A)
Č. básník, překladatel a novinář.
Působení: Redaktor časopisu „Světobor“ (hlavní redaktor 1921-1922).
Dílo: Příspěvek do almanachu „Sirotám příbramským“ (1892) (PB).
(če 24, jd, kh)

N

Neruda, Jan

* 09.07.1834 Praha – Malá Strana (A) (kčz, Příbramský deník, wik)

* 10.07.1834 Praha – Malá Strana (A) (ka 76, kh)

+ 22.08.1891 Praha – Nové Město (A)

Č. básník, spisovatel, dramatik, novinář a umělecký kritik.

Působení: Redaktor časopisu „Květy“ (první číslo 30.11.1865), časopisu „Lumír“ (první číslo 02.01.1873), redaktor „Národních listů“.

Spolková činnost: Spolek českých žurnalistů v Praze (spoluzakladatel 1877; první předseda spolku od 1877) (A).

Dílo: Sbírka „Hřbitovní kvítí“ (1856), „Písňe kosmické“, „Balady a romance“, „Zpěvy páteční“, „Prosté motivy“, „Knihy veršů“, próza „Arabesky“ „Malostranské povídky“; ukázka rukopisu v almanachu „Sirotám příbramským“ (1892) (PB).

Spolková činnost: Spolek českých žurnalistů v Praze (spoluzakladatel 1877; první předseda spolku od 1877) (A).

Poznámka: Pobyty u strýce v Liblíně (RO); pobyt na Špičáku (1881) (KT), Železné Rudě (KT), Bechlíně (LT). Návštěvy v Přísku (PI), velkostatku Vlachovi Březí (1878) (PT); návštěva u své životní lásky v Novém Kníně (1857) (PB). Návštěva Příbrami (1878) (PB), včetně dolů. Lázeňský pobyt ve Františkových Lázních (1872) (CH), Karlových Varech (KV), Mariánských Lázních (CH). Pohřeb (25.08.1891). Pochován na hřbitově v Praze – Vyšehradě (hrob 88) (A).

Rodiče: Barbora, roz. Leitnerová.

Důvěrné vztahy: Anna Holínová; Anna Tichá.

Příbuzný: Alois Tichý, hospodářský správce (bratranec).

(čsds, jd, ka 76, kbc, kbk, kčz, kh, ocd, sm, vh)

Novák, Ladislav (Lád'a)

* 07.10.1865 Praha (A)

+ 1944

Č. malíř, ilustrátor a kreslíř.

Dílo: Sgrafita dle předlohy Mikoláše Alše na Rottově domě v Praze I (A); příspěvek do almanachu „Sirotám příbramským“ (1892) (PB).

Poznámka: Pochován na Olšanských hřbitovech v Praze (7. hřbitov, oddělení 18 d, hrob 44) (A).

(če 24, kh)

Nováková, Tereza (Teréza)

roz. Lanhausová

* 31.07.1853 Praha – Nové Město (A)

+ 13.11.1912 Praha – Malá Strana (A)

Č. spisovatelka.

Dílo: Romány „Jan Jílek“ (1904), „Jiří Šmatlán“ (1906), „Drašar“ (1914), „Na Librově gruntě“, „Děti čistého živého“; příspěvek do almanachu „Sirotám příbramským“ (1892) (PB).

Majetek: Domek v Proseči (CR).

Poznámka: Pobyt v myslivně Na Borku u Budislavi (SY). Letní pobyty v České Kubici (DO). Návštěvy rodiny Drtinovi v Hněvšíně (PB). Pochována na Olšanských hřbitovech v Praze (5. hřbitov, oddělení 20, hrob 25) (A).

Choť: Josef Novák, filolog. Děti: Arne, literární

historik (* 1880).

(čsds, jd, ka 73, kbk, kčz, kh)

Novotný, V. J.

+ 02.08.1922 (73 let) Praha (A)

Č. hudebník, hudební skladatel, kritik a publicista.

Působení a angažmá: Orchester Prozatímního divadla v Praze (A).

Dílo: Příspěvek do almanachu „Sirotám příbramským“ (1892) (PB).

Oliva, Viktor

* 1861

+ 1928

Č. malíř, tvůrce plakátů.

Dílo: Návrh fresek na Okresní hospodářské záložně ve Slaném (KL), malby zobrazující důlní katastrofu na Březových Horách (1892) (PB), malířská výzdoba budovy Měšťanské besedy v Plzni, Kopeckého sady (PM); příspěvek do almanachu „Sirotám příbramským“ (1892) (PB).

Poznámka: Pochován na Olšanských hřbitovech v Praze (1. obecní hřbitov, oddělení A, hrob 58) (A).

Otto, Jan

* 08.11.1841 Příbryslav (HB)

+ 29.05.1916 Praha (A)

Č. nakladatel, knihkupec a knihtiskař.

Působení: Pracovník tiskárny Edvarda a Julia Grégra v Praze (vedoucí edice Matice lidu) (A).

Odborná činnost: Obchodní a živnostenská komora pražská (1902) (A).

Veřejná činnost: Správní výbor družstva pro zřízení a udržování Československé akademie v Praze (místopředseda 1872-1873; předseda 1891-1892) (A).

Politická činnost: Člen panské sněmovny (od 1912).

Spolková činnost: TJ Sokol pražský (zakládající člen 1862) (A), Sbor pro pořádání Všeobecné zemské jubilejní výstavy v Praze (1891) (A), Česká grafická unie (spoluzakladatel 1899).

Dílo: Vydavatel „Ottova slovníku naučného“ (zahájení příprav slovníku 1885, první díl 1888, poslední 28. díl 1908).

Ocenění: Císařský rada.

Majetek: Nakladatelství a knihtiskárna v Praze (od 1871) (A), knihkupectví v Praze II, č. p. 554 (od 1874) (A), dům na Zbraslavi, Žitavského ulice (od 1881) (A).

Stavebník: Rodinná vila na Zbraslavi (1912) (A).

Mecenáš: Tisk části almanachu „Sirotám příbramským“ (1892) (PB).

Poznámka: Žil na Zbraslavi, dům na Závisti (od 1873) (A). Pochován na hřbitově v Praze – Vyšehradě (hrob 106) (A).

(ka 76, kbk, kh, vh)

P

Pachmayer, Josef

* 1864 Dnešice (PJ)

+ 1928

Č. žurnalista a překladatel.

Dílo: Příspěvek do almanachu „Sirotám příbramským“ (1892) (PB).

Poznámka: Pochován na Olšanských hřbitovech v Praze (6. hřbitov, oddělení 6, hrob 273) (A).

Parkos, Antonín

Č. publicista.

Dílo: Sepsání a vydání jarmareční písně „Truchlivá píseň o strašném neštěstí, jež přihodilo se 31. května t. r.“ (1892) (PB).

Pešková, Eliška

* 1832 (k bk)

* 01.07.1833 Praha (A) (kh)

+ 23.05.1895 Praha (A)

Č. herečka, překladatelka a dramatička.

Působení a angažmá: Prozatímní divadlo Praha (A), Stavovské divadlo Praha (A), Švandovo divadlo „U Libuše“ na Smíchově (A).

Dílo: Příspěvek do almanachu „Sirotám příbramským“ (1892) (PB).

Choť: Pavel Švanda ze Semčic, divadelní podnikatel. (kh)

Pfeiffer, Josef

Č. knihář.

Majetek: Knihvazačský závod v Praze (A).

Mecenáš: Knihařské práce na almanachu „Sirotám příbramským“ (1892) (PB).

Piette, Prosper

Prosper Piette – Riwage

Č. papírník; mecenáš.

Majetek: Papírna ve Svobodě nad Úpou (1912) (TU).

Mecenáš: Papír pro tisk almanachu „Sirotám příbramským“ (1892) (PB).

Poznámka: Žil v Plzni (PM).

Pippich, Karel JUDr.

Č. právník; hudebník a básník.

Spolková činnost: Matice hudební (jednatel od 1872).

Dílo: příspěvek do almanachu „Sirotám příbramským“ (1892) (PB).

Vzdělání: PrávF.

Poznámka: Žil v Chrudimi (CR).

Plaček, V.

Č. malíř.

Dílo: Příspěvek do almanachu „Sirotám příbramským“ (1892) (PB).

Podlipný, Jan JUDr.

* 24.08.1848 Hněvčeves u Hořic (HK)

+ 19.03.1914 Praha (A)

Č. právník, politik; spisovatel a překladatel.

Veřejná činnost: Zastupitelstvo Prahy (náměstek primátora 1893) (A), primátor v Praze (1897-1899) (A).

Politická činnost: Poslanec zemského sněmu.

Spolková činnost: Sokol pražský (starosta jednoty) (A), Česká obec sokolská (starosta), Beseda měšťanská v Praze (zakládající člen 1897) (A).

Dílo: Příspěvek do almanachu „Sirotám příbramským“ (1892) (PB).

Vzdělání: PrávF.

Poznámka: Žil v Praze (A). Pobyt na letním bytě v Dobré Vodě u Březnice (PB). Pochován na Olšanských hřbitovech v Praze (4. hřbitov, oddělení 8, hrob 1) (A).

(če 24, ka 48, kh)

Podlipská, Sofie (Žofie)

roz. Rottová

* 15.05.1833 Praha (A)

+ 17.12.1897 Praha (A)

Č. spisovatelka.

Spolková činnost: Tělocvičný spolek paní a dívek v Praze (zakládající členka 1869, stanovy povoleny 29.09.1869) (A), spolek Ochrana opuštěných a zanedbaných dívek).

Dílo: Prózy „Osud a nadání“, „Břeh“, „Příbuzní“, román „Peregrinus“; příspěvek do almanachu „Sirotám příbramským“ (1892) (PB).

Poznámka: Žila v Praze (A). Pobyt ve Veltrusech č. p. 119 (1876) (ME). Lázeňský pobyt v Karlových Varech (KV). Návštěvy babičky na Sv. Hoře u Příbrami (PB), prately v Obořišti (PB). Pochována na Olšanských hřbitovech v Praze (5. hřbitov, oddělení 13, hrob 1) (A).

Sourozenec: Karolina Světlá, spisovatelka.

Choť: MUDr. Josef Podlipský, lékař (sňatek 1858).

Děti: Ludmila, provd. Vrchlická (Frídová) (* 1861); Prokop.

(čsds, jd, k bk, kčz, kh)

Prousek, Jan

* 1857

+ 1914

Č. malíř.

Dílo: Příspěvek do almanachu „Sirotám příbramským“ (1892).

Poznámka: Žil v Turnově (SM).

Pudlač, J.

Č. malíř.

Dílo: Příspěvek do almanachu „Sirotám příbramským“ (1892) (PB).

R

Rais, Karel Václav

* 04.01.1859 Lázně Bělohrad u Nové Paky (JC)

+ 08.07.1926 Praha - Vinohrady (A)

Č. učitel; spisovatel.

Působení: Učitel obecné školy v Trhové Kamenici (1877-1882) (CR), obecné školy v Hlinsku (CR), měšťanské školy dívčí v Praze – Vinohradech (ředitel od 90. let 19. století) (A).

Dílo: Fejeton „Na Horách“ (1878), povídky „Horské kořeny“, „Matka a děti“, „Rodiče a děti“, „Výminkáři“, „Z vlasařských pamětí“, prózy „Kalibův zločin“, „Poslední radosti“, „Špačci“, „Ta srdce!“, román „O ztraceném ševci“, „Pantáta Bezoušek“, „Západ“, „Zapadlí vlastenci“; příspěvek do almanachu „Sirotám příbramským“ (1892) (PB).

Vzdělání: Učitelství ústav v Jičíně (JC).

Sourozenec: Jindřich, učitel.

(čsds, jd, ka 76, kbk, kh, očd)

Rašek, K.

Č. malíř.

Dílo: Příspěvek do almanachu „Sirotám příbramským“ (1892) (PB).

Rokyta, Jan

vlastním jménem Adolf Černý

* 19.08.1864 Hradec Králové (HK)

+ 1952 Praha (A)

Č. diplomatický pracovník; básník a novinář, propagátor česko-lužického přátelství.

Působení: Pracovník velvyslanectví RČS ve Varšavě (1922) (PL).

Dílo: Příspěvek do almanachu „Sirotám příbramským“ (1892) (PB).

Ocenění: Ministerský rada; čestný člen Matice Srbské.

Poznámka: Pobýval v Dobřívi (RO).

(če 24, kh, ms)

Roubalík, Goda

Č. malíř.

Dílo: Příspěvek do almanachu „Sirotám příbramským“ (1892) (PB).

Ruth, František

* 1851 (www.pis.cz)

* 01.08.1852 Kosova Hora (PB)

+ 27.08.1903 Praha (A)

Č. spisovatel; mecenáš.

Dílo: Příspěvek do almanachu „Sirotám příbramským“ (1892) (PB).

Mecenáš: Dary Ústřední Matici Školské.

Poznámka: Návštěva Březových Hor (1892) (PB).

Pochován na Olšanských hřbitovech v Praze (2. hřbitov, oddělení 2, hrob 88) (A).

(kh)

Rutte, Eugen

Eugen Miroslav Rutte

Č. spisovatel; hudebník

Dílo: Příspěvek do almanachu „Sirotám příbramským“ (1892) (PB).

Koncert: Vystoupení spolu s Pěveckým spolkem „Lumír – Dobromila“ v Příbrami (1895) (PB).

Děti: Miroslav, spisovatel (* 1889).

Rypota, J.

Č. malíř.

Dílo: Příspěvek do almanachu „Sirotám příbramským“ (1892) (PB).

S

Schikaneder, Jakub

* 01.03.1855 Praha (A)

+ 15.11.1924 Praha (A)

Č. malíř.

Dílo: Výzdoba královské lože v Národním divadle v Praze (1880) (A); příspěvek do almanachu „Sirotám příbramským“ (1892) (PB).

Vzdělání: Akademie v Praze (A), akademie v Mnichově (Něm.).

Poznámka: Pobyt u Alexandra Brandejse v Suchdole (A).

(eču, kh)

Schmoranz, Gustav

* 16.08.1858 Slatiňany u Chrudimi (CR) (ka 48)

* 16.09.1858 Slatiňany u Chrudimi (CR) (kbc)

+ 21.12.1930 Slatiňany u Chrudimi (CR)

Č. architekt, režisér, spisovatel a překladatel; výtvarník; veřejný činitel.

Působení: Pedagog Umělecko-průmyslové školy v Praze (profesor od 1887) (A); odborný pracovník ND v Praze (ředitel 01.06.1900-1922; odvolán 1922) (A), divadla „Uranie“ v Praze (otevřeno 1898) (A).

Spolková činnost: Beseda měšťanská v Praze (A).

Dílo: Odborná práce „Altorientalische Emailglaser“ (1897), fraška „Růžové okovy“ (spoluautor); příspěvky do časopisů „Lumír“ v Praze (A), „Čas“ v Praze (A), „Zlatá Praha“ (A), „Světozor“ v Praze (A), příspěvek do almanachu „Sirotám příbramským“ (1892) (PB).

Vzdělání: Architektura v Praze (prof. Schulz) (A), architektura ve Vídni (prof. Pascal) (Rak.); studijní pobyt v Káhiře (1892-1893) (Egypt).

Poznámka: Žil v Praze (A). Cesty po západní Evropě.

Rodiče: František Schmoranz, architekt. Sourozenec: František, architekt.

(ka 48, kbc)

Schüllinger, Hugo

Č. malíř.

Dílo: Příspěvek do almanachu „Sirotám příbramským“ (1892) (PB).

Schusser, Josef

* 10.03.1864

+ 21.08.1941

Č. akademický malíř.

Působení: Pedagog UMPRUM Praha (profesor 1920-1924) (A).

Umělecká činnost: SVU „Mánes“ (1896-1900).

Dílo: Příspěvek do almanachu „Sirotám příbramským“ (1892) (PB).

Sklenářová - Malá, Otýlie

* 11.12.1844 Vídeň (Rak.) (kh)

* 12.12.1844 Vídeň (Rak.) (kčz, sg)

+ 23.02.1912 Praha (A)

Č. slavná herečka, divadelní pedagožka.

Působení a angažmá: Prozatímní divadlo Praha (A), ND v Praze (1881-1903; členka tzv. „staré gardy“ zakládajících členů souboru) (A); pedagožka přednesu na konzervatoři v Praze (A).

Dílo: Příspěvek do almanachu „Sirotám příbramským“ (1892) (PB).

Poznámka: Pochována na Olšanských hřbitovech v Praze (4. hřbitov, oddělení 11, hrob 116) (A).

(bl 20, kčz, kh, sg)

Sládek, Josef Václav

* 27.10.1845 Zbiroh (RO)

+ 28.06.1912 Zbiroh (RO)

Č. básník a překladatel.

Působení: Učitel češtiny a vychovatel v USA (1868-1870), pedagog Československé obchodní akademie v Praze (profesor 1872-1892) (A), techniky v Praze (A), lektor FF univerzity v Praze (A); redaktor „Národních listů“ v Praze (od 1870) (A), vydavatel časopisu „Lumír“ v Praze (spoluvydavatel od 1873, vydavatel a redaktor 1877-1898) (A).

Dílo: Zakladatel moderní české poezie pro děti; sbírky „Na hrobech indiánských“, „Básně“ (1875), „Americké obrázky“, „Jiskry na moři“ (1880), „Světlu stopou“ (1881), „Na prahu ráje“ (1883), „Slunce a stín“ (1887), „Zlatý máj“ (1887), „Skřivánčí písně“ (1888), „Selské písně a české znělky“ (1889, resp. 1990), „Starosvětské písničky“ (1891), „Směska“ (1891), „České písně“ (1892), „V zimním slunci“, „Nové selské písně“, „Lethé a jiné básně“, „Zvony a zvonky“ (1894), „Zlatý máj“, „Skřivánčí písně“; překlady básní skotského básníka Roberta Burnse, překlad dramatu W. Shakespeara; příspěvek v almanachu „Sirotám příbramským“ (1892) (PB).

Majetek: Domek ve Zbirohu (RO).

Vzdělání: Akademické gymnázium v Praze (A), FF univerzity v Praze (nedokončil) (A).

Poznámka: Pobyt a cesta po USA (1868-1870). Pobyt v hájovně v areálu zámku na Vysoké u Příbramě č. p. 81 (1897-1898) (PB). Pobytu u architekta Hlávky na zámku v Lužanech (PJ); prázdninové pobyty ve Zbiroze (RO); lázeňský pobyt v Lázních sv. Kateřiny v Počátkách (PE). Pochován na Slavíně na hřbitově v Praze – Vyšehradě (hrob 56-9) (A).

Rodiče: Petr Sládek, zednický mistr a stavitel.

(bl 20, čsds, jd, kbc, kbc, kčz, kh, ms, ocd, vh, wik)

Slavík, Jan

Č. publicista.

Dílo: Články o důlní katastrofě na Březových Horách v časopisu „Zlatá Praha“ (1892) (PB).

Smolík, Vincenc Rupert

* 1857

+ 1902

Č. řezbář a sochař.

Dílo: Socha Madony s Ježíškem v kostele sv. Vojtěcha na Březových Horách (220 zl) (PB), sochy na oltáři Božího hrobu v kostele sv. Vojtěcha na Březových Horách (1889; 525 zl) (PB), model pro sochu sv. Jana Nepomuckého na náměstí J. A. Alise na Březových Horách (PB); příspěvek do almanachu „Sirotám příbramským“ (1892) (PB).

Poznámka: Žil v Praze (A).

Soukal, Josef

Č. spisovatel.

Dílo: Příspěvek do almanachu „Sirotám příbramským“ (1892) (PB).

Sova, Antonín

* 26.02.1864 Pacov (PE)

+ 16.08.1928 Pacov (PE)
Č. básník a spisovatel; představitel českého básnického impresionismu a symbolismu.
Působení: Pracovník redakce „Ottova slovníku naučného“ v Praze (A), Městské knihovny v Praze (správce od 1898, ředitel) (A).
Dílo: Básnické sbírky „Realistické sloky“ (prvotina), „Květy intimních nálad“, „Z mého kraje“, „Lyrika lásky a života“, „Žně“, „Zpěvy domova“, sbírka próz „Kniha balad“, „Koloběh starostí a jiné povídky“; příspěvky do časopisu „Lumír v Praze (od 1883) (A), příspěvek do almanachu „Sirotám příbramským“ (1892) (PB).
Vzdělání: Gymnázium v Pelhřimově (PE), gymnázium v Táboře (TA), gymnázium v Písku (PI), PrávF UK Praha (nedokončil) (A).
Poznámka: Žil v Lukavci (PE). Pobyty v Písku (PI). Léčebný pobyt v Jáchymově (1913, 1916) (KV), Karlových Varech (KV).
Rodiče: Sova, učitel.
Děti: Jan.
(čsds, ka 48, ka 73, kbk, kh, ms, ocd, vy 89/2)

Stehlík z Čenkova, Emanuel rytíř, JUDr.

Emanuel Stehlík z Čenkova a Treustättu
* 14.04.1868 Praha (A)
+ 27.06.1940 Praha (A)
Č. právník; básník a překladatel.
Dílo: Příspěvek v almanachu „Sirotám příbramským“ (1892) (PB).
Vzdělání: PrávF.
Poznámka: Žil v Praze (A).
(ka 48, kh, ms)

Stoklasa, Julius

* 09.09.1857
* 15.09.1857 Litomyšl (SY)
+ 04.04.1936
Č. přírodopyscec, biolog, agrochemik.
Dílo: Příspěvek do almanachu „Sirotám příbramským“ (1892) (PB).
(kh)

Strachovský, Josef

* 19.09.1850 Kutná Hora (KH)
+ 09.09.1913 Praha (A)
Č. sochař a řezbář.
Dílo: Busta na náhrobku na Olšanských hřbitovech v Praze (1883) (A), pomník K. Havlíčka Borovského v Borové, náměstí (kopie 1901) (HB), pomníky Karla Havlíčka Borovského v Kutné Hoře (1873 a 1883) (KH), pamětní deska duchovního Jana Rokycany na radnici v Rokycanech (RO), pomník Jana Žižky v Táboře (1884) (TA); příspěvek do almanachu „Sirotám příbramským“ (1892) (PB).
(kh)

Světlá, Karolina

vlastním jménem Johanna Nepomucena Rottová, provd. Mužáková
* 24.02.1830 Praha - Staré Město, Poštovská ulice (A)
+ 07.09.1899 Praha, dům „U Kamenného stolu“ č. p. 550 (A)
Č. spisovatelka.
Spolková činnost: Sokol Pražský (Tělocvičná jednota pražská) – první český tělocvičný spolek (matka

praporu – vysvěcen 01.06.1862) (A), Tělocvičný spolek paní a dívek v Praze (zakládající členka 1869, stanovy povoleny 29.09.1869) (A), Výrobní (český) ženský spolek v Praze (zakladatelka 13.02.1871) (A).
Dílo: Romány „Vesnický román“, „Kříž u potoka“, „Kantůrčice“, „Frantina“, „Černý Petříček“, „Nemodlenec“ povídky „Kresby z Ještědí“, „Krejčíkovic Anežka“, memoáry „Upomínky“; příspěvek do almanachu „Sirotám příbramským“ (1892) (PB).
Expozice jejího díla a života: Muzeum v Českém Dubu (LI).
Poznámka: Žila v Praze (A). Letní pobyt v České Kubici (DO); lázeňský pobyt v Karlových Varech (KV). Návštěvy babičky Vogelové na Sv. Hoře u Příbrami (PB), pratety v Obořišti (PB). Literární pseudonym si zvolila dle rodiště manžela Světlé pod Ještědem (LI). Pochována na Olšanských hřbitovech v Praze (4. hřbitov, oddělení 8, hrob 8) (A).
Rodiče. Rott, měšťan. Sourozenec: Sofie Podlipská, spisovatelka.
Choť: Petr Mužák, učitel a vlastenec (* 1821).
(čsds, jd, kbk, kcz, kh, ocd)

Svoboda, František Xaver

* 25.10.1860 Mníšek pod Brdy (PZ)
+ 25.05.1943 Praha (A)
Č. úředník; prozaik, dramatik a básník.
Působení: Úředník městské spořitelny (pokladní).
Dílo: Sběrka básní „V našem vzduchu“, „Květy mých lučin“, román „Řeka ze života pražského“ (A), „Skok do tmy“, „Vlna za vlnou se valí“, „V malém království“, „Kašpárek“, „Rozkvět“ (1894-1897; 1898), novela „Lapený Samsonek“, povídky „Z brdských lesů“ (PDB), „Lípy u našich cest“, „Neobyčejné příběhy“, divadelní hry „Směry života“, „Poupě“, „Útok zisku“, Na boušinské samotě“, „Poslední muž“; příspěvek do almanachu „Sirotám příbramským“ (1892) (PB).
Poznámka: Žil střídavě v Praze (od 1910) (A), rodném Mníšku pod Brdy (PZ). Lázeňský pobyt v Lázních sv. Kateřiny v Počátkách (PE). Návštěva „Ruského večera“ v sokolovně v Nové Vsi pod Pleší (24.08.1930) (PB), školy v Nové Vsi pod Pleší (24.08.1930) (PB), slavnostního večera TJ ČOS v Nové Vsi pod Pleší (07.09.1930) (PB). Pochován na Slavíně na hřbitově v Praze – Vyšehradě (hrob 56-23) (A).
Choť: Růžena Svobodová, roz. Čápková, spisovatelka (* 1868).
(čsds, ka 48, kh, ms, osh 3/3, osh 13/1, spb 3, vh, vy 13/2)

Š

Šimáček, Bohuslav

* 1864

* 1866 (www.pis.cz)

+ 1945

Č. nakladatel.

Majetek: Nakladatelství „F. Šimáček v Praze (spolumajitel) (A).

Mecenáš: Tisk části almanachu „Sirotám příbramským“ (1892) (PB).

Poznámka: Pochován na Olšanských hřbitovech v Praze (4. hřbitov, oddělení 11, hrob 24-25) (A).

Rodiče: František Šimáček, nakladatel.

Šimáček, Jaroslav

* 1864

+ 1938

Č. nakladatel.

Majetek: Nakladatelství „F. Šimáček v Praze (spolumajitel) (A).

Mecenáš: Tisk části almanachu „Sirotám příbramským“ (1892) (PB).

Rodiče: František Šimáček, nakladatel.

Šimáček, Matěj Anastazius (Anastazia)

* 05.02.1860 Praha (A)

+ 12.02.1913 Praha (A)

Č. prozaik a dramatik, novinář.

Dílo: Sociální drama „Svět malých lidí“ (premiéra 22.09.1890 v ND v Praze - A); redaktor almanachu „Sirotám příbramským“ (1892) (A).

Poznámka: Prázdninový pobyt ve Zbiroze (RO).

Příbuzný: František Šimáček, nakladatel (strýc).

(čsds, ka 48, kčz, kh)

Šípek, Karel

vlastním jménem Jiří Peška

* 1857 Bohdaneč (PA)

+ 13.02.1923 Praha (A)

Č. středoškolský pedagog; spisovatel, humorista, básník a libretista, překladatel.

Působení: Pedagog (profesor).

Dílo: Veselohra „Z lásky otcovské“; příspěvek do almanachu „Sirotám příbramským“ (1892) (PB).

(ka 48)

Škampa, Alois

Č. básník.

Dílo: Příspěvek do almanachu „Sirotám příbramským“ (1892) (PB).

Štapfer, Karel

* 14.05.1863

+ 30.11.1930

Č. scénograf, malíř; veřejný činitel.

Působení: Scénograf ND v Praze (A).

Umělecká činnost: SVU „Mánes“ (1896-1900).

Spolková činnost: Beseda měšťanská v Praze (A).

Dílo: Příspěvek do almanachu „Sirotám příbramským“ (1892) (PB).

Štech, Václav

* 29.04.1859 Kladno, nám. Revoluce, budova banky (KL)

+ 23.02.1947 Praha (A)

Č. učitel; spisovatel, archeolog, kulturní pracovník,

dramatik, divadelní režisér.

Působení a angažmá: Učitel obecné školy ve Slaném (od 1879) (KL), pracovník Divadla na Vinohradech (ředitel 1908-1914) (A), divadla Uránie v Praze (ředitel 1914-1918) (A), ND v Brně (ředitel 1919-1925) (BM).

Spolková činnost: Muzejní spolek ve Slaném (spoluzakladatel) (KL), Společnost pro vystavění divadla ve Slaném (KL), Odbor „Ústřední matice“ ve Slaném (od 1883, jednatel) (KL).

Dílo: Archeologický průzkum Slánské hory (1892) (KL); příspěvek do almanachu „Sirotám příbramským“ (1892) (PB).

Poznámka: Letní pobyty v Libiši (asi 1894-1914) (ME). Pochován na hřbitovech ve Slaném (KL).

Poznámka: Žil v Kladně (do 1863) (KL), ve Slaném (od 1863) (KL).

Děti: Václav Vilém, historik a znalec umění (* 1885).

(klo)

Štěpánek, František Slav.

Č. publicista.

Dílo: Sepsání a vydání „Truchlivé písně o strašném neštěstí dne 31. května 1892“ (PB).

Štěrba, O.

Č. malíř.

Dílo: Příspěvek do almanachu „Sirotám příbramským“ (1892) (PB).

Štraybl, F.

Č. malíř.

Dílo: Příspěvek do almanachu „Sirotám příbramským“ (1892) (PB).

Šubert (Šubrt, Schubert), **František Adolf**

* 27.03.1849 Dobruška (RK)

+ 08.09.1915 Praha – Smíchov (A)

Č. dramatik, prozaik a novinář, divadelní historik.

Působení a angažmá: Pracovník ND v Praze (ředitel) (A).

Spolková činnost: Beseda měšťanská v Praze (A).

Dílo: Příspěvek do almanachu „Sirotám příbramským“ (1892) (PB).

Poznámka: Pochován na Olšanských hřbitovech v Praze (5. hřbitov, oddělení 25, hrob 8) (A).

(čsds, kh)

Švamberka (TC), **Josef Krušina ze**

Č. spisovatel.

Dílo: Příspěvek do almanachu „Sirotám příbramským“ (1892) (PB).

Švanda ze Semšic, Karel

* 1867

+ 1928

Č. prozaik a divadelní ředitel.

Působení a angažmá: Divadlo „Aréna“ na Smíchově (ředitel) (A), Švandovo divadlo na Smíchově (majitel a ředitel) (A).

Dílo: Příspěvek do almanachu „Sirotám příbramským“ (1892) (PB).

Rodiče: Pavel Švanda ze Semčic, divadelní podnikatel.

T

Tauš, B.

Č. novinář.

Dílo: Spisek „Věrné a úplné vyličení katastrofy příbramské 31. května 1892“ (červen 1892) (PB).

Thomayer, Josef MUDr.

literární pseudonym R. E. Jamot

* 23.03.1853 Trhanov u Domažlic (DO)

+ 18.10.1927 Praha - Nové Město (A)

Č. lékař; literát, novinář, autor populárně-naučných statí i básník.

Působení: Lékař české polikliniky v Praze (přednosta od 1885) (A), II. české interní kliniky v Praze (přednosta od 1892) (A); pedagog lékařství na české universitě (UK) v Praze (profesor) (A).

Odborná činnost: Spolek českých lékařů.

Umělecká činnost: Svatobor.

Dílo: Zakladatel české neurologie; příspěvek do almanachu „Sirotám příbramským“ (1892) (PB).

Vzdělání: Gymnázium v Klatovech (1863-1871) (KT), LF.

Poznámka: Žil v Praze (A). V dětství pobyt v Chodově (DO). Pobyt u Alexandra Brandejse v Suchdole (A), letní pobyt v České Kubici (DO), dovolené v Filipově Hoře (od 1903) (DO). Pochován v rodném Trhanově (DO).

Přátelské vztahy: Bohdan Jelínek, básník.

(jd, ka 48, kbk, kh, ocd, pč 4)

Trnavský, V. P.

Č. spisovatel.

Dílo: Příspěvek do almanachu „Sirotám příbramským“ (1892) (PB).

Tůma (Tuma), Karel plk.

* 1859

+ 1936

Č. důstojník; akademický malíř, tvůrce obrazů z lidového a vojenského prostředí.

Spolková činnost: Odbor KČT v Písku (od 1917) (PI).

Dílo: Příspěvek do almanachu „Sirotám příbramským“ (1892) (PB).

Expozice děl: Městská galerie v Písku (PI).

Poznámka: Žil v Písku (PI). Pochován na svatotrojickém hřbitově v Písku (PI).

U

Ulrich, Josef

* 28.02.1857

Č. akademický malíř.

Dílo: Malby zobrazující důlní katastrofu na Březových Horách (1892) (PB); příspěvek do almanachu „Sirotám příbramským“ (1892) (PB).

(osh 14/6)

V

Václavek, Mat.

Č. spisovatel.

Dílo: Příspěvek do almanachu „Sirotám příbramským“ (1892) (PB).

Valta, Karel

* 28.01.1883 Příbram (PB)

+ 25.03.1955 Příbram (PB)

Č. učitel; voják ve světové válce; spisovatel, místopisec, kulturní pracovník.

Působení: Učitel obecné školy v Novém Kníně (PB), obecné školy v Oborách (PB), obecné školy v Třebusku č. p. 4 (PB), obecné školy v Hájích (PB), obecné školy na Březových Horách (1924) (PB), obecné školy v Milíně (PB), měšťanské školy v Příbrami (ředitel měšťanských škol) (PB); voják rakousko-uherské armády (3 měsíce; náhradní záložník); redaktor časopisu „Od stříbrných hor“ (spoluzakladatel 1928; redaktor 1928-1929).

Veřejná činnost: Obecní zastupitelstvo na Březových Horách (finanční odbor 1920) (PB); Vlastivědná komise pedagogického okresu příbramského (1931) (PB).

Dílo: Knihy a publikace „Po stopách slávy a utrpení hornictva na Příbramsku“ (2. vydání 1936) (PB), „Důlní katastrofa na Březových Horách 1892“ (1946) (PB); příspěvky do časopisu čs. církve „Český zápas“; návrh obálky I. ročníku školního časopisu „Od stříbrných Hor“ (1928) (PB); přednáška k 40. výročí důlní katastrofy 1892 v hostinci „Třemošná“ na Březových Horách (26.05.1932) (PB).

Ocenění: Člen čestného výboru II. sjezdu rodáků Březových Hor (04.07.1937-11.07.1937) (PB), čestného předsednictva 3. sjezdu rodáků Březových Hor (10.07.1948-18.07.1948) (PB).

Vzdělání: Učitelství ústav v Příbrami (abs. 1902) (PB).

Poznámka: Žil na Březových Horách, Barrandovo nám. č. p. 82 (od 1906) (PB), Březových Horách, Komenského nám. č. p. 288 (PB), Březových Horách, Mariánská č. p. 285 (1922) (PB), v Příbrami (PB). Účastník návštěvy žactva březohorských škol u prezidenta T. G. Masaryka v Lánech u příležitosti 40. výročí důlní katastrofy na Březových Horách (1932) (RA), návštěvy žactva březohorských měšťanských škol u prezidenta T. G. Masaryka v Lánech (30.05.1933) (RA). Pochován na hřbitově na Panské louce v Příbrami (oddíl V, hrob 189) (PB).

Rodiče: Josef Valta; Josefa.

Choť: Emilie, roz. Trčková (* 1877/1887). Děti: Zdeněk, pedagog (* 1914); Jiřina, odborná učitelka.

Příbuzný: B. Trčka, spisovatel.

(kp, mbh, opr, osh 15/5, puu)

Vašek, František

* 06.01.1850

+ 31.05.1892 Březové Hory (PB)

Č. horník.

Působení: Pracovník horního závodu v Příbrami (lamač

na 30. obzoru dolu Vojtěch 31.05.1892) (PB).

Poznámka: Žil v Buku (obec Milín) (PB). Zahynul při důlní katastrofě na Březových Horách (319 obětí; největší důlní katastrofa v českých dějinách a ve své době na světě) (PB). Vyvezen z 30. obzoru dolu Vojtěch (04.06.1892) (PB). Pochován na hřbitově na Březových Horách (PB).

Choť: -. Děti: 6.

(dk, sv)

Velc, Ferdinand

* Vinařice (KL)

Č. malíř, ilustrátor, odborný publicista.

Dílo: „Soupis památek historických a uměleckých v politickém okrese Slánském“ (1904) (KL); příspěvek do almanachu „Sirotám příbramským“ (1892) (PB).

Viková - Kunětická, Božena

* 30.07.1862 Pardubice (PA)

+ 18.03.1934 Libočany u Žatce (LN)

Č. spisovatelka; politička.

Politická činnost: Národní strana – mladočeská; poslankyně zemského sněmu za městský obvod Mladá Boleslav (MB) – Nymburk (NB) (od 1912; doplňovací volby 13.06.1912; první žena – poslankyně zemského sněmu).

Dílo: Příspěvek do almanachu „Sirotám příbramským“ (1892) (PB).

(kh)

Vilímek, Josef Richard

* 1835

+ 1911

+ 1935

+ 1938

Č. nakladatel, knihkupec a spisovatel; veřejný činitel.

Spolková činnost: Beseda měšťanská v Praze (A).

Majetek: Knihkupectví a nakladatelství v Praze II, Národní třída č. p. 28 (A).

Mecenáš: Tisk části almanachu „Sirotám příbramským“ (1892) (PB).

Poznámka: Žil na Zbraslavi, ve vile „Ve stínu lípy“ (A).

Vlček, Augustin

* 27.07.1865 Praha – Košíře (A)

+ 09.04.1934 Praha (A)

Č. malíř.

Dílo: Restaurování křížové cesty v kostele v Bystrci u Jablonné (1909); příspěvek do almanachu „Sirotám příbramským“ (1892) (PB).

(kh)

Vlček, Václav (Václav)

* 01.09.1839 Střechov u Kácova nad Sázavou (BN)

+ 17.08.1908 Praha - Královské Vinohrady (A)

Č. vlastenec, novinář, spisovatel a dramatik.

Působení: Vydavatel a redaktor české literární revue „Osvěta“.

Dílo: Příspěvek do almanachu „Sirotám příbramským“ (1892) (PB).

(bnp, čsds, jd, ka 48, kčz, kh)

Vojta, Jakub

uměleckým jménem Jakub Vojta Slukov

* 25.07.1847 Žlukov (dnes Zlukov) (TA)

+ 06.03.1903 Praha (A) (ka 48, sg)

+ 17.03.1903 Praha (A) (kčz, kh, vy 83/3)
Č. divadelní herec; sportovec (jízda na koni, veslování, cyklistika).
Působení a angažmá: Divadelní společnost Františka Josefa Čížka, J. Stránského, F. Pokorného, J. E. Kramuele, Pavla Švandy ze Semčic, J. J. Stankovského, Prozatímní divadlo v Praze (A), ND v Praze (člen tzv. „staré gardy“ zakládajících členů souboru) (A), divadlo „Uranie“ v Praze (ředitel) (A).
Spolková činnost: ČOS, Ústřední jednotka českého herectva (zakladatel).
Dílo: Příspěvek do almanachu „Sirotám příbramským“ (1892) (PB).
Vzdělání: Hlavní škola v Soběslavi (TA), gymnázium v Jindřichově Hradci (JH).
Poznámka: Pochován na Olšanských hřbitovech v Praze (6. hřbitov, oddělení 10 b, hrob 26) (A).
Přátelské vztahy: Mikoláš Aleš, malíř; Alois Jirásek, spisovatel.
(ka 48, kčz, kh, sg, vy 83/3)

Votoček, Hynek

Č. papírník.
Mecenáš: Papír pro tisk almanachu „Sirotám příbramským“ (1892) (PB).
Poznámka: Žil v Praze (A).

Vrchlický, Jaroslav Dr. h.c.

vlastním jménem Emil Frída (Frýda)
* 17.02.1853 Louny (LN)
+ 09.09.1912 Domažlice (DO) (k bk)
+ 09.12.1912 Domažlice (DO) (publikace „Chodsko, domov můj“)
Č. prozaik, básník, dramatik, literární historik a překladatel.
Působení: Vychovatel v Itálii (od 1873), pracovník české techniky v Praze (tajemník od 1877) (A); pedagog všeobecné literatury na české univerzitě v Praze (mimořádný profesor od 1893, řádný profesor od 1898) (A).
Odborná činnost: Česká akademie věd a umění (jmenován členem 1890, tajemník uměleckého odboru).
Politická činnost: Panská sněmovna (jmenován členem 14.04.1901).
Dílo: Sbírký epické poezie „Duch a svět“, „Mythy I. a II.“, „Nové básně epické“, „Staré zvěsti“, „Sfinx“, „Zlomky epopoje“, „Nové zlomky epopoje“, „Boží lidé“, „Třetí kniha básní epických“, „Hilarion“, „Twardowski“, sbírky lyriky „Eklogy a písně“, „Dojmy a rozmary“, „Poutí k Eldorádu“, „Hudba k duši“, „Čarovná zahrada“, „Dni a noci“, „Hořká jádra“, „É morta“, „Okna v bouři“, „Písně poutníka“, „Strom života“, „Meč Damoklův“, dramatická díla „Noc na Karlštejně“, „Smrt Hippodamie“, „Námluvy Pelopovy“, „Smír Tantalův“; překlad Rostandovy hry „Cyrano de Bergerac“; příspěvek do almanachu „Anemonky. Básně omladiny Jižních Čech“ (vydání 1872), almanachu „Sirotám příbramským“ (1892) (PB).
Vzdělání: Obecná škola v Ovčárech, gymnázium ve Slaném (KL), gymnázium v Klatovech (1869-1872) (KT), bohoslovecká fakulta UK Praha (1 rok) (A), FF univerzity v Praze (A).
Poznámka: Žil v dětství u strýce Antonína Koláře v Ovčárech (KO), později ve Slaném (KL), v Praze (A), Domažlicích (od 1911) (DO). Pobyty ve

Slatiňanech č. p. 131 (od 1888) (CR), v hostinci „U Čiháků“ ve Slatiňanech (1909) (CR), v Kutné Hoře (KH), na Špičáku (KT), Veltrusech (1872, 1873, 1874, 1875, 1876) (ME), v rodině MUDr. Bedřicha Heinricha v Příbrami (PB), u architekta Hlávky na zámku v Lužanech (PJ), v Řevnicích (PZ), u rodičů na mlýně v Čisté (1873, 1874) (RA). Lázeňský pobyt v Karlových Varech (KV). Postižen mozkovou mrtvicí (1908). Pochován na Slavíně na hřbitově v Praze – Vyšehradě (hrob 56-10) (A).
Rodiče: Jan Jakub Frída, kupec; Marie Kateřina, roz. Kolářová.
Choť: Ludmila (* 1861). Děti: Eva, herečka a spisovatelka (* 1888).
Důvěrné vztahy: Ludmila Podlipská.
Přátelské vztahy: Bohdan Jelínek, básník a prozaik.
(bl 20, čsds, jd, ka 73, k bk, kčz, kh, ms, oěd, pč 5, sme 1, spb 2, st 22, vh)

W

Winter, Zikmund Jiří PhDr.

* 27.12.1846 Praha – Staré Město (A)
+ 12.06.1912 Bad Reichenhall (Něm., Bavorsko)

Č. učitel, pedagog; spisovatel a historik.

Působení: Učitel obecné školy v Rakovníku, Žižkovo nám. (1874-1884) (RA), pedagog gymnázia v Pardubicích (profesor) (PA), gymnázia v Rakovníku (RA), gymnázia v Praze (od 1884) (A); dopisovatel časopisy „Památky archeologické a místopisné“.

Dílo: Odborné studie „V měšťanské kuchyni starodávnej“ (1882), „Kulturní obraz českých měst“ (1890-1892), „Život a učení na partikulárních školách v Čechách v 15. a 16. století“ (1891), „Kuchyně a stůl našich předků“ (1892), „Děje vysokých škol pražských“ (1897) (A), „Dějiny řemesel a obchodu v Čechách v 14. a 15. století“ (1906), „Řemeslnictvo a živnosti 16. věku v Čechách“ (1913), „Český průmysl a obchod v 16. věku“ (1913), „Dějiny kroje v zemích českých od počátku XV. století až po dobu bělohorské bitvy“; prózy „Staré obrázky z Rakovnícka“ (1886) (RA), „Ze staré Prahy“ (1894) (A), „Staré listy“ (1902), „Rozina sebrance“ (1905), historický román „Mistr Kampanus“ (1909), povídka „Nezbedný bakalář“; příspěvek do almanachu „Širotám příbramským“ (1892) (PB).

Ocenění: Čestný měšťan Prahy (A).

Vzdělání: Akademické gymnázium v Praze (A), dějiny na FF univerzity v Praze (A).

Poznámka: Matka původem z Vysoké Pece (PB). Žil v Praze (A). Pobyt v Hojně Vodě u Nových Hradů (CB). Návštěvy Borotic (PB). Zemřel na záduchu.

Rodiče: Antonín Winter, švec a kostelník; Marie, roz. Procházková.

(bl 20, čsds, jd, ka 76, kbk, kčz, kh, ms, očd, spb 2)

Z

Zeyer, Jan

* 1847

+ 1903

Č. architekt, stavitel, kreslív, představitel novorenesance; spisovatel a publicista.

Dílo: Příspěvek do almanachu „Širotám příbramským“ (1892) (PB).

Rodiče: Jan Zeyer, podnikatel. Sourozenec: Julius, básník.

Poznámka: Pochován na Olšanských hřbitovech v Praze (5. hřbitov, oddělení 21, hrob 269) (A).

Rodiče: Jan Zeyer, podnikatel.

Zeyer, Julius

* 26.04.1841 Praha (A)

+ 29.01.1901 Praha (A)

Č. spisovatel, básník a dramatik, překladatel alsaského původu; sběratel starožitností.

Spolková činnost: Pobočka teozofické společnosti Lóže u Modré hvězdy v Praze (A).

Dílo: Próza „Román o věrném přátelství Amise a Amila“, „Jan Maria Plojhar“, „Dům U tonoucí hvězdy“, „Tři legendy o křížifixu“, cyklus epických básní „Vyšehrad“, pohádková hra „Radúz a Mahulena“ (premiéra 06.04.1898 v ND v Praze – A); příspěvek do almanachu „Širotám příbramským“ (1892) (PB).

Expozice života a díla: Městské muzeum a galerie ve Vodňanech (ST).

Vzdělání: Německá reálka v Praze (A), technika v Praze (nedokončil) (A).

Poznámka: Žil v Praze (A), ve Vodňanech (1877-1889) (ST). Pobyt u architekta Hlávky na zámku v Lužanech (PJ); letní pobyt v Planě nad Lužnicí (TA); lázeňský pobyt v Lázních sv. Kateřiny v Počátkách (PE).

Návštěvy rodiny MUDr. Bedřicha Heinricha v Příbrami (PB), rodiny Drtinovi v Hněvšíně (PB), Písku (PI).

Pochován na Slavíně na Vyšehradě (hrob 56-6; první osobnost pochovaná na Slavíně) (A).

Rodiče: Jan Zeyer, podnikatel.

Příbuzná: Karla Heinrichová, roz. Kozlíková (neteř).

Přátelské vztahy: František, Herites, spisovatel; Otakar Mokřý, básník.

(čsds, jd, ka 76, kčz, kh, ms, očd, osh 13/9, vh)

Zíbrt, Čeněk prof. PhDr.

* 12.10.1864 Kostelec nad Vltavou, „U Sloupků“ (PI)

+ 14.02.1932 Praha (A)

Č. univerzitní pedagog, národopisec a dějepisec, budovatel české kulturní historie.

Působení: Redaktor listu „Český lid“ v Praze (spoluzakladatel, redaktor a ředitel 1891-1932) (A); pedagog UK Praha (profesor) (A).

Vědecká činnost: Carská ruská geografická společnost v Petrohradě (dopisující člen od 1908) (Rusko).

Dílo: Publikace „Z dějin zámku a panství Zvíkova“ (1908) (PI); příspěvek do almanachu „Širotám příbramským“ (1892) (PB).

Ocenění: Čestný člen Veleobce SOB (od 1897).

Vzdělání: Reálné Gymnázium v Písku (mat. 1884) (PI),

FF UK v Praze (A), univerzita v Mnichově (Něm.),
univerzita v Berlíně (Něm.).
Rodiče: Josef Zíbrt, hostinský a řezník; Anna.
(kh, osh 14/6, vy 84/3)

Ž

Ženíšek, František

* 25.05.1849 Praha (A)

+ 15.11.1916 Praha (A)

Č. malíř.

Dílo: Malířská výzdoba Národního muzea v Praze (A),
výzdoba foyeru a stropu hlediště ND v Praze (vítěz
soutěže 1878) (A), malby ve dvorním vlaku císaře
Františka Josefa I. (1892); příspěvek do almanachu
„Sirotám příbramským“ (1892) (PB).

Výstavy: Praha (1869)(A), Vídeň (Rak.).

Vzdělání: Akademie v Praze (A).

Poznámka: Pobyt u Alexandra Brandejse v Suchdole
(A), na zámku v Litni (BE), na zámku Vlence (BE).

Pochován na Olšanských hřbitovech v Praze (4.
hřbitov, oddělení 4, hrob 17) (A).

Děti: František, malíř (* 1877).

(eču, ka 76, kbk, kh, očd)

Žeranovský, Jan

Č. básník.

Dílo: Příspěvek do almanachu „Sirotám příbramským“
(1892) (PB).